

2025

ОТЧЕТ ЗА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И ФИНАНСОВО
СЪСТОЯНИЕ НА „ДЗИ - ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КЪМ 31.12.2025

Съдържание

1.	Резюме	5
2.	Дейности и резултати	6
2.1	Дейност	6
2.1.1	Представяне на “ДЗИ - Общо застраховане” ЕАД към 31.12.2025 г.	7
2.1.2	Стратегия и бизнес модел	8
2.2	Финансов отчет.....	11
2.3	Инвестиции – представяне.....	13
2.3.1	Приходи от инвестиции	13
2.3.2	Други приходи и разходи от дейността	14
2.4	Представяне на други дейности	14
3.	Система на Управление	15
3.1	Управление на „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД.....	15
3.1.1	Органи на управление	15
3.1.2	Политика за възнагражденията	15
3.2	Изисквания за квалификация и надеждност	17
3.3	Система за управление на риска	22
3.3.1	Стратегии, процеси и процедури за отчитане	22
3.3.3	Материални Рискове	33
3.3.4	Принцип на благоразумният инвеститор.....	34
3.3.5	Целесъобразност на кредитните оценки.....	34
3.3.6	Корекция за променливост	34
3.4	Собствена оценка на риска и капитала	35
3.5	Система за вътрешен контрол	36
3.5.1	Концепция за „Три линии на защита“	36
3.5.2	Звена, Участващи във вътрешния контрол	37
3.5.3	Вътрешни Процедури, определящи дейността на компанията	38
3.5.4	Функция за съответствие	38
3.5.5	Функция по вътрешен одит	40
3.5.6	Актьорска функция	42
3.6	Изнасяне на дейности.....	43
4.	Рисков профил.....	44

4.1	Подписвачески риск.....	44
4.2	Пазарен риск.....	46
4.3	Кредитен риск	48
4.4	Ликвиден риск.....	49
4.5	Оперативен риск	50
4.6	Други рискове.....	50
5.	Оценка за целите на платежоспособността	51
5.1	Активи.....	52
5.1.1	Стойности по Платежоспособност II.....	52
5.1.1.1	Нематериални активи.....	52
5.1.2	Стойности по МСФО	56
5.2	Технически резерви	58
5.2.1	Стойности по Платежоспособност II.....	58
5.2.2	Стойности по МСФО	60
5.3	Пасиви – съществени класове пасиви	62
5.3.1	Стойности по Платежоспособност II.....	62
5.3.2	Стойности по МСФО	62
6.	Управление на Капитала	64
6.1	Собствени средства.....	64
6.2	Основни собствени средства	64
6.3	Допълнителни собствени средства	65
6.4	Допълнителни собствени средства	65
6.5	Капиталови изисквания по платежоспособност и минимални капиталови изисквания	65
6.5.1	Рисков апетит по отношение на капитала	65
6.5.2	Структура на основното капиталово изискване за платежоспособност (BSCR)	65
6.5.3	Изменение на капиталовото изискване по платежоспособност.....	67
6.5.4	Изменение на КИП и МКИ.....	67
6.6	Разлики между стандартната формула и вътрешния модел.....	67
7	Списък от съкращения	68

1. Резюме

Отчетът за Платежоспособността и Финансовото състояние съдържа качествена и количествена информация за дейността, представянето на Дружеството, системата за контрол, рисковия профил и апетит, както и изчисленията за капиталова адекватност съгласно изискванията на Директивата Платежоспособност II.

Отчетът за Платежоспособността и Финансовото състояние за 2025 г. е одобрен от Управителния съвет на Дружеството, както се изисква по силата на Директива Платежоспособност II.

Еднозначно сравнение на сумите, представени в годишния финансов отчет и в този доклад, не винаги може да бъде направено в резултат на различните рискови концепции, използвани в МСФО и Платежоспособност II. По-подробно обяснение за разликите между счетоводните стойности и стойностите по Платежоспособност II е представена в раздел 5 от настоящия доклад.

Акценти през 2025 година

През последните години „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД се стреми да бъде най-добрата компания на застрахователния пазар в България, еталон за финансова стабилност и ефективност от една страна, и предлагане на най-добрите продукти и услуги - от друга.

- ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД прави значителни инвестиции в автоматизация и дигитализация на своите процеси и продължава своята консервативна стратегия по отношение на инвестиционната си политика и портфейла си от финансови активи.

- ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД има добре диверсифициран нисък цялостен рисков профил, в съответствие с декларацията за риск апетита. Цялостният рисков профил остава относително стабилен по време на периода на планиране 2026-2028. Редица инициативи за подобряване на вътрешна контролна среда, както и консервативната инвестиционна и презастрахователна стратегия спомагат за запазване на ниския рисков профил въпреки стратегическите цели за изпреварване на ръста на пазара.

- ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД е силно капитализирано от гледна точка на нивото и качеството на капитала. Съотношението "Платежоспособност II" към 31 декември 2025 г. възлиза на 175%.

- Нетният резултат на „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД е в размер на 63,3 млн. лв.

- ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД е въвело управление на риска във всички ключови области на дейността си, и е интегрирало своите процеси по риск и контрол на капитала ефективно за подпомагане на бизнес стратегията и процесът на вземане на решения. За да се насърчи ясната отчетност при управлението на рисковете в компанията, извършването на надзор, както и независимостта, в „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД се прилага моделът за "Три линии на защита".

2. Дейности и резултати

2.1 Дейност

ДЗИ е дружеството с най-дълга история и опит на българския застрахователен пазар. Компанията, символ на застраховане в България, разработва и предлага пълна гама продукти в направления Общо Застраховане, както и продукти, свързани с покриване на здравни рискове. През годините експертите на ДЗИ на базата на своя опит, както и благодарение на активен международен обмен в рамките на КВС Груп, разработиха редица иновативни решения в продуктовото портфолио, както и в обслужването на клиенти и посредници.

ДЗИ е част от белгийската банково-застрахователна група КВС. КВС е интегрирана банково-застрахователна група с разнообразие от канали, която е насочена главно към клиенти физически лица, МСП и местни средно големи корпоративни клиенти. Групата се фокусира върху своите основни пазари в Белгия, някои страни от Централна и Източна Европа (Чехия, Словакия, България и Унгария) и Ирландия. Групата има присъствие и в други, избрани страни и региони по света, а централата ѝ се намира в Брюксел (Белгия). КВС има над 42 хил. служители и е регистрирана на брюкселската фондова борса Euronext (борсов символ "КВС").

КВС Груп е най-голямата финансова група в България, която предлага пълен спектър от финансови услуги – банкиране, застраховане, инвестиционно банкиране, инвестиране във взаимни фондове, брокерски услуги и лизинг – чрез дружествата си ОББ, ДЗИ (с 2 дружества), ОББ Интерлийз (с 2 дружества), ОББ Асет мениджмънт, ОББ Застрахователен брокер и ОББ Факторинг. Присъства на българския банково-застрахователен пазар от 2007 г., когато придобива ДЗИ и СИБАНК. От 2021 г. „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД (ОББ Пенсионно осигуряване) е част от белгийската банково-застрахователна група КВС и осигурява финансовото бъдеще на клиентите и в управлението на средствата на осигурените лица.

ДЗИ е символ на стабилност и компетентност в областта на застраховането и еталон във всеки един аспект на своята дейност. Компанията поставя клиентите в центъра на всичко, което прави, като се стреми да им предлага уникални продукти, за да се чувстват спокойни и сигурни за себе си, своите близки и имуществото си.. Компанията предлага продукти и услуги, които отговарят на предизвикателствата на динамично развиващата се застрахователна сфера, особено под въздействието на дигитализацията във всичките ѝ направления. Дружеството максимално отговаря на очакванията на съвременния клиент, знаейки че вече все по-важен е не самият продукт, а удобството за достъп до него онлайн и през мобилни устройства.

Мисията на ДЗИ е да развие обслужването на клиенти в съответствие с най-новите тенденции и технологии, чрез разширяване каналите на комуникация и включване активно на всички възможности за онлайн връзка с тях, като използва възможността да превърне качествено обслужване в успешна продажба.

2.1.1 Представяне на “ДЗИ - Общо застраховане” ЕАД към 31.12.2025 г.

Дейност

“ДЗИ - Общо застраховане” ЕАД притежава лиценз за застрахователна и презастрахователна дейност по всички видове застраховки от раздел II, Приложение № 1 към Кодекса за застраховането, който е в сила към 31 декември 2025 г.

Акционери

Едноличен собственик на Дружеството към 31 декември 2025 г. и 2024 г. е „ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД. Към 31 декември 2025 г. едноличен краен собственик на “ДЗИ - Общо застраховане” ЕАД е Кей Би Си Груп НВ, Белгия чрез контрол на 100.00 % от акционерния капитал на компанията майка „ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД, Едноличен собственик на акционерния капитал на

Териториална мрежа

“ДЗИ - Общо застраховане” ЕАД осъществява застрахователната си дейност в страната чрез 135 собствени териториални поделения, чрез които се осигурява плътно покритие на цялата територия. Основните единици, чрез които се извършват продажбите и администрирането, ликвидацията и отчетността на застрахователните полици, са главните агенции, чийто брой и разположение съответстват на административно-териториалното деление на страната. Чрез агенциите и офисите се извършва само продажба на застрахователни продукти.

Клиенти, служители и търговска мрежа

Клиенти (приблизително)	799 хил.
Заети лица	459
Търговска (продажбена) мрежа	135 агенции и 890 агенти

Мениджмънт

Главен изпълнителен директор	Коста Чолаков
Изпълнителен директор	Иван Ганчев
Изпълнителен директор	Анастас Петров
Изпълнителен директор	Бистра Василева

Допълнителна информация

Интернет сайт www.dzi.bg

Адрес

София, район Триадница 1463

Бул. „Витоша“ 89Б

Надзорен Съвет

Ник Винке

Петър Андронов

Соня Славчева

Одитор

„КПМГ Одит“ ООД

1000 София

Отговорен държавен надзорен орган

Комисия за финансов надзор

1000 София,

Централа: +359.2.9404.999

Информационен център: 0800 40 444

2.1.2 Стратегия и бизнес модел

Кои сме ние?

Със своята целенасочена стратегия „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД се стреми да бъде най-добрата компания на животозастрахователният пазар в България, еталон за финансова стабилност и ефективност от една страна, и предлагане на най-добрите продукти и услуги - от друга.

Стратегически цели на „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД като част от KBC Group

Със своята целенасочена стратегия Дружеството се стреми да бъде еталон за финансова стабилност и ефективност от една страна, и предлагане на най-добрите продукти и услуги - от друга.

Като част от KBC Group в България, Дружеството следва изпълнението на местната стратегия П1рви със стремеж за постигане на справедлив баланс между очакванията на всички заинтересовани страни.

Стратегията има за цел да създаде дългосрочна стойност за клиенти, акционери, служители и обществото като цяло.

Местната стратегия „Първи“ осигурява рамката за постигане на тази амбиция:

- **Дигитални лидери** - Дружеството се стреми да предоставя най-доброто дигитално изживяване на пазара, предлагайки смислени, спестяващи време и добавящи стойност решения за всички сегменти. Онлайн и мобилни платформи в банковото дело, застраховането, пенсионното осигуряване и лизинга формират гръбнака на това изживяване, осигурявайки дигитална достъпност до основните услуги.

Дружеството продължава да изгражда значими екосистеми с партньори, водени от Kate като дигитален оркестратор, и да повишава лоялността чрез Kate Coin.

- **Устойчиво разрастване на банково застрахователната група** - всяка бизнес линия се стреми към устойчив растеж по отношение на клиенти, продажби, обеми на портфейла и рентабилност. Чрез използване на силните страни на интегрирания банково-застрахователен модел се предоставя конкурентни и отговорни финансови решения, съобразени с принципите на разумното управление на риска през целия жизнен цикъл на клиента.

- **Поставяне на клиента в центъра** - решаване на нуждите на клиентите с лекота и бързина както в дигиталните, така и във физическите канали. Всяка дейност — независимо дали е свързана с продажби или обслужване — се оценява през призмата на ползата за клиента. Дизайнът на услугите, адаптивните начини на работа и непрекъснатата обратна връзка движат постоянните подобрения в продуктите на Дружеството, клиентски пътеки и процеси, подкрепяйки амбицията за водещо пазарно ниво на NPS.

- **Осъзната роля в обществото** - обслужвайки всеки трети българи и всяка втора компания, Дружеството има активен принос към обществото чрез инициативи в областта на опазването на околната среда, отговорното поведение, финансовата грамотност, здравето и предприемачеството. Подкрепя не на клиентите в техния преход към устойчивост, инвестираме в нашите служители като посланици на обществени ценности и се стремим към признание за нашия ESG принос.

- **Екип Синьо** - Дружеството се стреми да бъде предпочитан работодател, като изгражда култура, в която колегите се чувстват сигурни, подкрепени, добре обучени и справедливо възнаградени.

Инвестира в развитието на таланти и лидерство, насърчава мотивацията и разчита на експертизата и гласа на нашите служители като ключови двигатели на общия успех.

- **Стратегически фактор за успех (Организация, управлявана от данни)** - използване на структурирани и висококачествени данни през цялото клиентско пътешествие — от намерението и насочването до последващото обслужване — като същевременно се поддържат най-високи стандарти за поверителност и защита. Укрепване култура, ориентирана към данните, чрез развитие на необходимия език, умения и инструменти за отговорно и въздействащо използване на данните.

- **Стратегически фактор за успех (Оперативна ефективност)** - опростяване и дигитализиране на продуктов портфейл, проектиране клиентски пътеки, използвайки добрите практики на Service design, и предоставяне на STP и иновативни решения чрез гъвкави, кросфункционални екипи. Автоматизацията и технологиите подпомагат ефективни и мащабируеми операции, а служителите се обучават в ключовите инструменти и методи, които утвърждават култура на непрекъснато усъвършенстване.

Дружеството развива роля в обществото в 5 основни области: Екологична отговорност, Отговорно поведение, Финансова грамотност, Здраве и Предприемачество. За всяка област е разработен цялостен подход, поставяйки амбициозни цели, подкрепени от конкретен план за действие, адресиран до следните четири групи заинтересовани страни - компаниите на КВС Груп в България, клиенти, служители и конкретни други заинтересовани страни в обществото (регулатори, неправителствени организации, публични органи и др.)

Корпоративна култура ПЕРЛА+ (PEARL+)

Ние работим непрекъснато, за да гарантираме, че нашето поведение отразява ценностите на корпоративната ни култура, въплътени в акронима PEARL+, който означава: **Performance** (Резултатност), **Empowerment** (Овластяване), **Accountability** (Отговорност), **Responsiveness** (Отзивчивост), **Local embeddedness** (Локална ангажираност). Знакът „+“ в PEARL+ символизира нашия фокус върху съвместното разработване и интелигентното споделяне на решения, инициативи и идеи, така че те да могат лесно да бъдат използвани и прилагани в рамките на цялата група. Това ни позволява да работим по ефективно, да реагираме по бързо на промените и да използваме пълноценно локалните умения и таланти на групово ниво.

PEARL+ е начин на мислене – групова корпоративна култура, споделяна от всички наши служители. За да я утвърдим в цялата група и да гарантираме нейния успех, прилагаме както подход „отгоре-надолу“, така и „отдолу-нагоре“ при нейното внедряване.

В допълнение към местната стратегия P1rvi, през 2025 г. Дружеството продължи да работи програмата Fit, насочена към организационна трансформация, подпомагаща изпълнението на стратегията П1рви.

Програмата е фокусирана върху:

- **Бизнес модел**, ориентиран около клиента;

- **Развитие на банково застрахователен**

(BI) модел и подобряване на синергията на процесите, целящи оптимизация и подобряване на дейностите, свързани с продажбите;

- **Постигане на ефективност и автоматизация (STP и бек-офис централизация)**, водещи до реализация на BI стратегическо ниво, включително и постигане на планирани оптимизации на персонала. В същото време продължаваме да инвестираме в запазването и надграждането на знания и умения, необходими за нашето бъдещо развитие;

- **Подсилване на дистрибуцията с фокус върху увеличаване на стабилните клиенти** (вкл. п ревърщане на уникалните застрахователни клиенти в общи) и подобряване на ефективността на свързаните канали;

- **Разработване на целева ИТ архитектура**, подкрепяща бъдещия оперативен модел и уско ряващата дигитализацията на бизнес процесите.

Съществени придобивания

През 2025 г. Дружеството не е извършвало придобивания.

Регулаторни изисквания

ДЗИ спазва изискванията за капиталова адекватност, наложени от Директива 2009/138/ЕО на Европейския Парламент (Платежоспособност II), и е обект на ежегодна проверка (т.нар. Преглед на балансите, назначен от Комисията) от страна на двама независими външни одитора.

2.2 Финансов отчет

Отчет за печалбата или загубата			Изменение	
	2025г.	2024г.	стойност	Изменение %
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
Застрахователни приходи	425,667	375,481	50,186	13%
Разходи за застрахователни услуги	(326,313)	(287,455)	(38,858)	14%
Резултат от застрахователна услуга преди презастраховане	99,354	88,026	11,328	13%
Разпределяне на презастрахователни премии	(23,461)	(20,750)	(2,711)	13%
Суми, подлежащи на възстановяване от презастрахователи за възникнали искове	9,069	6,712	2,357	35%

Нетен резултат от презастрахователни договори	(14,392)	(14,038)	(354)	3%
Резултат от застрахователна услуга	84,962	73,988	10,974	15%
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва	11,873	9,288	2,585	28%
Нетни печалби от корекции на справедливата стойност на инвестиционни имоти	1,009	228	781	343%
Начислена загуба от обезценка	(2)	(33)	31	-94%
Разходи за лихви	(162)	(116)	(46)	40%
Общи доход от инвестиции	12,718	9,367	3,351	36%
Застрахователни финансови приходи и разходи преди презастраховане	(5,448)	(5,381)	(67)	1%
Презастрахователни финансови приходи и разходи за държани презастрахователни договори	156	8	73	88%
Нетен застрахователен финансов резултат	(5,292)	(5,298)	6	0%
Нетни други приходи	852	652	(800)	-48%
Нетни разходи за такси и комисионни	(306)	(288)	(18)	-48%
Други оперативни разходи	(18,482)	(16,673)	(1,835)	20%
Печалба преди данъци	74 452	62 748	11 704	19%
Разход за данък върху доходите	(11,118)	(9,283)	(1,835)	20%
Печалба за годината	63,334	53,465	9,869	18%

През 2025 г. нетният резултат на „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД е в размер на 63,334 млн. лв., в сравнение с 53,465 млн. лв. за предходната година. Повишението е повлияно основно от по-високите премии за периода.

2.3 Инвестиции – представяне

Инвестиционният портфейл на дружеството включва основно лихвоносни активи с фиксирани лихвени проценти – държавни ценни книжа с фиксирана лихва (94% от инвестициите), предоставени заеми (1%) и инвестиционни имоти (6%).

Инвестиционният доход на дружеството е слабо зависим от преоценка на активи, което гарантира стабилността на приходите от инвестиционна дейност.

„ДЗИ - Общо застраховане“ не притежава инвестиции в секюритизирани ценни книжа и не предвижда подобни инвестиции през разглеждания при бизнес планирането период.

Структурата на инвестиционния портфейл на дружеството е представена в следната таблица:

	2025 г.		2024 г.		Изменение
	хил. лв.	отн. дял	хил. лв.	отн. дял	стойност
Държавни ценни книжа	562,779	94%	442,768	73%	120,01 1
Предоставени заеми	4,902	1%	4,902	1%	0
Инвестиционни имоти	34,196	6%	33,351	7%	845
Депозити	-	0%	72,163	19%	-72 163
Общо инвестиции	601,877	100%	553,184	100%	68,693

Основна част от инвестиционния портфейл представляват държавни ценни книжа (облигации), емитирани от Република България, Република Румъния, Кралство Белгия, Република Словения и Република Словакия.

2.3.1 Приходи от инвестиции

	2025 г.	2024 г.	Изменение	Изменение
	хил. лв.	хил. лв.	стойност	%
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	

Приходи от лихви по държавни облигации по амортизирана стойност	7,492	5,612	1,880	33%
Приходи от лихви по депозити и разплащателни сметки във финансови институции	533	1,914	(1,381)	-72%
-72% Приходи от лихви по финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	3,623	1,536	2,087	136%
Приходи от лихви по предоставени заеми	225	226	(1)	0%
Общи приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва	11,873	9,288	2,585	28%

Приходите от инвестиции се състоят основно от доход от държавни ценни книжа (облигации), класифицирани като финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и финансови активи по амортизирана стойност.

2.3.2 Други приходи и разходи от дейността

Нетни други приходи са в размер на 852 хил. лв. (2024 г.: 1,652 хил. лв.) и съдържат предимно приходи от наем на инвестиционни имоти 1,864 хил. лв. (2025 г.: 2,246) и разходи свързани с инвестиционни имоти –1,149 хил. лв. (2024 г. - 866 хил. лв.)

Нетни разходи за такси и комисиони Към края на 2025 г. доходът от такси и комисиони, произтичащи от застрахователна дейност, представлява (306) хил. лв., (2024 г. (288) хил. лв.)

Административните разходи са в размер на 48,793 хил. лв. и бележат ръст спрямо 2024 г., които са 44,284 хил. лв., като съществено се увеличават разходите за ИТ услуги. Административните разходи се разпределят на „Разходи за застрахователни услуги“ 2025 г. те са 31,228 хил. лв., а за 2024 г. са 27,611 хил. лв. и „Други оперативни разходи“ в размер на 18,483 хил. лв. за 2025 и за 2024 г. 16,673 хил. лв.

2.4 Представяне на други дейности

Дружеството не извършва съществени за оповестяване в настоящия отчет други дейности.

3. Система на Управление

3.1 Управление на „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД

3.1.1 Органи на управление

„ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД (Дружеството) е дъщерно дружество на групата КВС и има двустепенна система на управление - Надзорен съвет (НС) и Управителен съвет (УС).

Надзорният съвет изпълнява контролни функции, без да участва в управлението на Дружеството.

Дружеството се управлява и представлява от Управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет.

Надзорният и Управителният съвети може да създават специални комитети, чиито състав и функциониране се определят от тях.

Комитетите на Надзорния съвет (НС) са:

- Комитет по одит, риск и съответствие;
- Комитет по възнагражденията.

Комитетите, създадени понастоящем към Управителния съвет, са:

- Местен комитет за управление на риска и капитала;
- Комитет за нови и активни продукти и процеси (КНАПП);
- Инвестиционен комитет.
- Комитет за управление на големи щети,
- Комитет за управление на риска от измами.

Съставът и функциите на управителните и надзорните органи, както и техните комитети и всички отговорности на НС и УС, са уредени в Кодекса за корпоративно управление и в Устава на Дружеството.

Контролни функции

Следните контролни функции са установени в „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД: функция по управление на риска, функция за съответствие, актюерска функция и функция по вътрешен одит.

Функцията по управление на риска, Функцията за съответствие и актюерската функция, предвид тяхната роля на втора линия на защита, както и функцията по вътрешен одит като трета линия на защита, докладват своите констатации и резултатите от тяхната дейност пред:

- Управителния съвет на Дружеството;
- Комитета по одит, риск и съответствие.

3.1.2 Политика за възнагражденията

Политиката за възнаграждения на „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД:

✓ Е изцяло съобразена с българското законодателство, приложимите международни актове, Наредба 48/20.03.2013 КФН за изискванията към възнагражденията в застрахователните и презастрахователните дружества и Политиката по възнагражденията на КВС.

✓ Е базирана на компетенциите, уменията и представянето на служителите, оценката на позициите и е съобразена с дългосрочните интереси на Компанията, доходността и риска.

✓ Следва да бъде преразглеждана веднъж годишно, както и рамката за риск толерантност и стратегия - част в политиката по възнагражденията.

✓ Политиката за възнаграждения е приложима за всички служители в „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД.

Политиката за възнаграждения на Дружеството включва изплащане на допълнителни възнаграждения на персонала на базата на постигнатите финансови резултати на Дружеството и на база индивидуалните резултати на служителите.

Критериите за оценка на постигнатите финансови резултати включват специфични за дейността на Дружеството показатели, които отразяват доходността и отчитането на риска, както и тяхното съответствие с дългосрочните интереси на компанията.

Стимулите, предоставяни от системата за възнаграждения, отчитат риска, капитала, ликвидността и вероятността и времето на приходите. Дружеството не предоставя стимули за своите служители под формата на права за получаване на акции и/или опции за акции на компанията.

Комитет за възнагражденията

В Комитета по възнагражденията на ДЗИ, Председател и членове са членове на Надзорния съвет на Дружеството и се учредява по такъв начин, че да може да извършва компетентна и независима оценка на политиките и практиките за определяне на възнагражденията и стимулите, създадени за управление на риска, капитала и ликвидността.

Комитетът по възнагражденията взема решения по отношение на политиките и практиките за възнагражденията, както и по създадените чрез тях стимули за управление на риска, капитала и ликвидността и:

- на базата на информация, предоставяна редовно от Дирекция „Управление на човешките ресурси“ за ключовия идентифициран персонал и служители на местно ниво, консултира Надзорния съвет относно правилното прилагане на политиките и практиките за определяне на възнагражденията на KBC Group в ДЗИ;
- представя за утвърждаване пред Надзорния съвет на политиките и практиките на KBC относно възнагражденията, формулирани на ниво Група;
- предлага възнагражденията, включително сроковете, условията и други ангажименти които да бъдат поети при пенсиониране, напускане или освобождаване на членовете на Управителния съвет, с цел осигуряване на честност и справедливост и избягване възнаграждаването на неуспехите;
- съветва Надзорния съвет относно решенията свързани с възнагражденията, включително (промени в) плана за непарични инструменти (напр. промени в инструментите, методологията на изчисление или параметрите, използвани при изчислението), отчитайки евентуалните последици относно риска и управлението на риска за Дружеството и дългосрочните интереси на неговите заинтересовани лица;

- консултира Надзорния съвет на Дружеството за всякакви съществуващи съществени изключения или промени в принципите на действащите Политики за възнагражденията и на Политиката за възнагражденията на КВС;
- поддържа връзка със съответните контролни органи във връзка с мерките за коригиране на изпълнението съобразно риска;
- извършва годишен преглед на списъка на ключовия идентифициран персонал;
- утвърждава и одобрява ревизирия списък на ключовия идентифициран персонал, съдържащ сумата на фиксираното възнаграждение за предходната година на годишна база, сумата на променливото възнаграждение за предходната година и съотношението между тези стойности;
- минимум веднъж в годината като задължителна част от дневния ред на Комитета по възнагражденията, Директор Дирекция Риск представя за информация и утвърждаване параметрите на Рисковата граница на KBC Group, представени в отделен документ.

3.2 Изисквания за квалификация и надеждност

Позициите с ръководни функции в ДЗИ (по смисъла на чл. 78 (1) и чл. 80(1) от КЗ), за които се прилагат конкретни изисквания за квалификация и надеждност са както следва:

- Членовете на Надзорния съвет;
- Членовете на Управителния съвет;
- Ръководител Управление на риска;
- Ръководител Спазване на нормативните изисквания (функция за съответствие);
- Ръководител Вътрешен одит;
- Актюерска функция;
- Други функции, по решение на УС и НС;

Всички позиции, попадащи в обхвата описан по-горе, следва да отговарят на изисквания за:

- квалификация – тяхната професионална квалификация, знания и опит са адекватни, за да позволят стабилно и разумно управление, и
- надеждност – имат добра репутация.

Изисквания към членове на УС и НС (чл. 80 (1) КЗ)

Членовете на УС и НС следва да отговарят на следните изисквания:

- 1) притежават висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ и да притежават подходяща професионална квалификация;
- 2) притежават професионален опит в сферата на икономиката или финансите;
- 3) не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер;
- 4) не са били през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;
- 5) не са обявявани в несъстоятелност и да не се намират в производство по несъстоятелност;

6) не са съпрузи или роднини по права или по съребрена линия до четвърта степен включително, или по сватовство до трета степен с друг член на управителен или контролен орган;

7) не са лишени от право да заемат материалноотговорна длъжност;

8) не са били през последната една година преди акта на съответния компетентен орган членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в дружество, на което е бил отнет лиценз за извършване на дейност, подлежаща на лицензионен режим, освен в случаите, когато лицензът е бил отнет по искане на дружеството, както и ако актът за отнемане на издадения лиценз е бил отменен по надлежния ред;

9) не са били освобождавани от длъжност в управителен или контролен орган на търговско дружество въз основа на приложена принудителна административна мярка, освен в случаите, когато актът на компетентния орган е бил отменен по надлежния ред.

10) трябва да бъдат лица, които се ползват с добра репутация. Управлението на лицата не следва да застрашава интересите на ползвателите на застрахователни услуги и да не възпрепятства застрахователния надзор.

11) не трябва да заемат друга платена длъжност по трудово правоотношение, освен ако са преподаватели във висше училище. Физическите лица – граждани на трета държава, трябва да имат и разрешение за продължително пребиваване в Република България.

Изисквания към лица, заемащи ръководни длъжности

Лицата, заемащи ръководни длъжности съгласно организационната структура на компанията следва да:

1) не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер;

2) не са били през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;

3) притежават подходяща квалификация и опит (чл. 85 (1) КЗ).

Изисквания към лицата, изпълняващи функцията по управление на риска

Лицето, което изпълнява функцията по управление на риска, или ръководителят на звеното/структурата, което я осъществява (риск мениджър), трябва да:

1) има подходяща квалификация и опит в областта на управлението на риска

2) отговаря на изискванията по подточки 3-9 описани по-горе (секция Изисквания към УС и НС).

Изисквания към лицето, което ръководи функцията за съответствие

Лицето, което ръководи функцията за съответствие, трябва да:

- 1) има подходяща квалификация и опит в областта на контрол по спазване на правилата
- 2) отговаря на изискванията по подточки 3-9 описани по-горе (секция Изисквания към УС и НС).

Изисквания към лицата, осъществяващи функцията по вътрешен одит

Лицето, което осъществява функцията по вътрешен одит или което ръководи звеното, което я осъществява, трябва да:

- 1) има подходяща квалификация и опит в областта на вътрешния одит
- 2) отговаря на изискванията по подточки 3-9 описани по-горе (секция Изисквания към УС и НС).

Изискванията за квалификация и опит се отнасят и за останалите служители, на които е възложено извършването на дейности в обхвата на ключовите функции - управление на риска, съответствие и вътрешен одит. Конкретните изисквания към служителите се съобразяват с естеството, обема и сложността на възложените им дейности и се отразяват в длъжностните им характеристики.

Изисквания към лица с актюерска функция (Чл. 97 (2) КЗ)

Отговорният актюер, трябва да:

- 1) не е осъждан за умишлено престъпление от общ характер;
- 2) не е бил в последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;
- 3) не е обявяван в несъстоятелност и да не се намира в производство по несъстоятелност;
- 4) не е лишен от право да заема материалноотговорна длъжност;
- 5) има висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ или образователна и научна степен „доктор“ с покрит хорариум по висша математика съгласно изисквания, определени в наредба на комисията;
- 6) има поне тригодишен опит като актюер на застраховател, презастраховател, пенсионноосигурително дружество, в органи, осъществяващи надзор върху дейността на тези лица, или като хабилитиран преподавател по застраховане или актюерство;
- 7) е с призната правоспособност на отговорен актюер от комисията след успешно полагане на изпит или да е с призната правоспособност на отговорен актюер в друга държава членка;
- 8) не му е отнемана правоспособност поради следните причини:
 - е престанал да отговаря на изискванията за актюер;
 - при извършване на дейност по актюерско обслужване на застраховател или презастраховател е извършил груби или системни нарушения на КЗ или на актовете по прилагането му;
 - е представил неверни данни или документи с невярно съдържание, въз основа на които е била призната правоспособността му;

- не е упражнявал дейността за повече от 7 последователни години от признаването на правоспособността или от освобождаването от длъжност като отговорен актюер, освен ако е извършвал дейност като актюер;
- е с отнета правоспособност като актюер от държавна или обществена организация в Република България или в друга държава членка на основания, свързани с недобросъвестност при изпълнение на задълженията му като актюер.

9) следва да разполага с познания в областта на актюерската и финансовата математика, според естеството, мащаба и сложността на рисковете, свързани с дейността на застрахователната компания; да е в състояние да докаже съответния си опит със съответните професионални и други стандарти/сертификати; да притежават способността да тълкува финансова и актюерска информация за Компанията, да идентифицира ключовите въпроси, да извършва подходящи проверки и да предприема необходимите мерки, базирани на тази информация.

10) Допълнителни изисквания към отговорния актюер (чл. 99 КЗ):

- не може да бъде съпруг или роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен включително, или по сватовство до трета степен с член на УС, НС, контролна функция в Компанията или "външен одитор" (ревизор) както и член на управителен или контролен орган на друг застраховател, съответно презастраховател.
- Отговорният актюер се назначава от УС, пред който предварително удостоверява с декларация липсата на обстоятелства за конфликт на интереси по предходния параграф.
- При промяна на обстоятелствата за конфликт на интереси или при отнемане на правоспособност на отговорен актюер, УС е длъжен да го освободи и да избере нов в тримесечен срок от узнаване на обстоятелствата.

[Изисквания към служители, предлагащи застрахователни продукти и съответните лица в управленската структура на застрахователя, които отговарят за дейността по разпространение на застрахователни продукти.](#)

Компанията гарантира, че служителите, предлагащи застрахователни продукти и съответните лица в управленската структура на застрахователя, които отговарят за дейността по разпространение на застрахователни продукти, имат подходящи знания и компетентност чрез прилагането на „Политика за въвеждане на нови служители в организацията“ и „Политика за продължаващо обучение и развитие“, които регламентират въвеждането на служителите в организацията, първоначалното им обучение в продуктите на компанията, както и провеждането на последващи регулярни обучения, чрез което се осигурява поддържането на необходимата квалификация на съответните служители и удостоверяването му на годишна база.

Те следва да отговарят и на следните изисквания:

- не са осъждани на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани - удостоверява се със свидетелство за съдимост;
- не са лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност
- не са били през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни

съдружници в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;

- не са обявявани в несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори, и да не се намират в производство по несъстоятелност.

Изисквания за професионален опит

Изисквания за професионален опит за членовете на УС и НС (Чл. 83. (1) КЗ):

1) в продължение на не по-малко от три години са заемали длъжност в управителен орган на застраховател, застрахователен или финансов холдинг, застрахователен холдинг със смесена дейност, финансов холдинг със смесена дейност, презастраховател или пенсионноосигурително дружество, банка или друго предприятие от финансовия сектор, когато дейността на предприятието от финансовия сектор е съизмерима с тази на Компанията;

2) в продължение на не по-малко от 5 години са заемали длъжност в контролен орган или длъжност с ръководни функции в застраховател, застрахователен или финансов холдинг, застрахователен холдинг със смесена дейност, финансов холдинг със смесена дейност, презастраховател, пенсионноосигурително дружество, банка или друго предприятие от финансовия сектор, когато дейността на предприятието от финансовия сектор е съизмерима с тази на застрахователя, съответно на презастрахователя, а ако има висше икономическо или юридическо образование – не по-малко от три години;

3) в продължение на не по-малко от 5 години са заемали длъжност като представляващ застрахователен брокер, непосредствено ръководещ дейността по застрахователно посредничество, когато дейността на брокера по застрахователни сделки е съизмерима с дейността на Компанията, а ако има висше икономическо или юридическо образование – не по-малко от три години;

4) в продължение на не по-малко от 10 години са заемали длъжност с ръководни функции във финансовото управление на предприятие от нефинансовия сектор, чиито активи са съпоставими със стойността на активите на Компанията, а ако има висше икономическо или юридическо образование – не по-малко от 5 години;

5) в продължение на не по-малко от 10 години са заемали длъжност с ръководни функции в държавна институция в сферата на икономиката и финансите или длъжност с ръководни функции във финансовото управление на други държавни институции, а ако лицето е с икономическо или юридическо образование – не по-малко от 5 години.

Член на контролен орган може да бъде лице, което е работило поне три години на друга ръководна длъжност в застраховател, застрахователен или финансов холдинг, застрахователен холдинг със смесена дейност, финансов холдинг със смесена дейност, презастраховател, пенсионноосигурително дружество, банка, държавна институция в сферата на икономиката и финансите или като представляващ застрахователен брокер, непосредствено ангажиран с дейността по застрахователно посредничество, когато дейността на брокера по застрахователни сделки е съизмерима с дейността на Компанията, а ако лицето е с икономическо или юридическо образование – не по-малко от две години.

3.3 Система за управление на риска

3.3.1 Стратегии, процеси и процедури за отчитане

3.3.1.1 Рамка за Управление на Риска

Управлението на риска е ключов компонент на стратегическото управление на „ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД. То се обосновава на съгласуван набор от дейности, които да управляват рисковете, които могат да повлияят на Дружеството и неговите възможности за изпълнение на поставените цели.

Рамката за управление на риска на „ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД описва начина на управление на риска в рамките на компанията. Тя се състои от следните елементи:

- Концепции, насоки и инструменти, които предоставят общите принципи, приложими при всички видове риск;
- Рамки за управление на различните видове риск, които определят минималните стандарти за това как да се управляват рисковете в основите бизнес процеси на компанията (кредитен, пазарен, ликвиден, застрахователен, операционен, бизнес, стратегически, репутационен, ...);
- Интегрирана рамка за управление на риска, която описва как да се интегрира специфичната информация за различните видове рискове, за да се осигури пълна представа за рисковия профил на „ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД.

Рамката за управление на риска на ДЗИ се основава на рамката за управление на риска на Групата КВС, която определя минималните стандарти, които трябва да спазват всички дружества в групата.

Основната цел на рамката за управление на риска е да установи ефективен процес на управление на риска в компанията. За да се постигне това, е необходимо да бъдат изпълнени всички компоненти на рамката за управление на риска на ДЗИ. Рамката за управление на риска на ДЗИ се основава на стратегията за риска, която определя целта, мандата и амбициите на Дружеството по отношение на управлението на риска, съгласно решенията на Надзорния съвет.

Управлението на риска в рамките на ДЗИ е организирано на базата на вида риск. Това се изразява в специфични за вида риск рамки за управление на риска, всяка от които разработва конкретните мерки, методи, инструменти, които са най-подходящи за конкретния тип риск. Общите елементи, приложими за всички видове рискове, са описани в общата рамка за управление на риска.

Общата рамка за управление на риска също така въвежда редица основни концепции и инструменти, като например:

- Карта на риска, т.е. цялостна картина на всички преобладаващи видове и подвидове рискове, които се използват в рисковата вселена на ДЗИ, посочвайки как те са взаимосвързани;
- Стандарти за измервания на риска;
- Стандарти за извършване на стрес тестове.

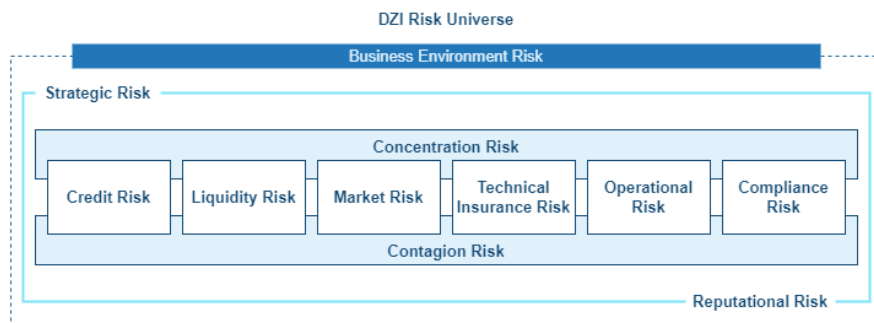
Тъй като средата за управление на риска се променя непрекъснато, поради промяна както на вътрешни, така и на външни контекстуални елементи (бизнес тенденциите, регулаторните изисквания, очаквания на основните заинтересовани страни, организационна структура), компонентите на рамката за управление на риска на ДЗИ се преглеждат редовно, за да се осигури тяхната непрекъсната ефективност.

Процесът на управление на риска се състои от следните етапи:

- Идентифициране на риска;
- Измерване на риска;
- Определяне и каскадиране на риск апетита;
- Анализ, отчитане и проследяване на риска.

Тъй като управлението на риска е непрекъснат процес, тези процесни стъпки не са напълно последователни и си взаимодействат една с друга (например идентифицирането на нов риск може да оправдае въвеждането на нови измервания на риска и/или нови рискови лимити, анализът на риска може да доведе до въвеждането на нов тип риск, риск докладът може да доведе до по-задълбочен анализ на определена тема и т.н.).

В контекста на процеса на управление на риска, извършването на стрес тестове е инструмент, който може да се използва във всеки от етапите на процеса по-горе.

3.3.1.2 Типове Рискове на ДЗИ

Типовете рискове, на които ДЗИ е изложено съответства с тези на KBC Group, описани в картата на рисковете на KBC с цел постигане на общо разбиране за основните рискове, видовете и подвидовете рискове, което е необходима предпоставка за разумно управление на риска и капитала.

Внедряване на структурата за управление на риска организационна структура и в процеса по вземане на решения

Основните елементи в модела на управление на риска на „ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД са следните:

- Управителният съвет, подпомаган от Комитета по одит, риск и съответствие взема решения, наблюдава и контролира Риск Апетита, включително и изпълнението на стратегическите цели от гледна точка на управлението на риска, капитала и възвръщаемостта. За да осигури, че рисковете са правилно управлявани, НС е отговорен и за развитието на устойчива риск култура, основана на пълно разбиране на рисковете, пред които е изправена компанията и тяхното управление, отчитайки Риск Апетита на компанията.

- Управителният съвет на ДЗИ е единственият интегриран Управителен комитет за управление на риска и капитала.

- Местният комитет за управление на риска и капитала, както и съответните комитети по различни дейности, които са под ръководството на Управителния съвет.

- Запознатите с рисковете ресорни служители, които действат като първа линия на защита за осъществяване на разумно управление на риска в компанията.

- Независимата риск функция, която се състои от Ръководители риск функция и Дирекция Риск. Риск функцията (заедно с други ключови функции) действа като втора линия на защита за разлика от функцията по вътрешен одит, която има роля на трета линия на защита.

Органи за управление на риска

1. Управителен Съвет (УС)

УС изпълнява следните функции:

- Определя Риск Апетита, включително стратегическите цели по отношение на риска, капитала и възвръщаемостта, и го представя пред Надзорния съвет за вземане на решение.

- Наблюдава рисковата експозиция спрямо Риск Апетита и периодично докладва на Комитета за одит риск и съответствие и Надзорния съвет за текущия ѝ статус и развитие

- Определя визията, мисията и стратегията на функцията за управление на риска на ДЗИ в съответствие с визията, мисията и стратегията на функцията за управление на риска в Групата КВС и контролира тяхното изпълнение.

- Следи за изпълнението, ефикасността и ефективността на рамката за управление на риска на Групата КВС, както и нейното съответствие с правните и регулаторни изисквания.

- Взема под внимание цялостното измерение на риска и капитала във всички свои решения, за да действа като лидер по отношение на поведението и способностите, необходими на преките ръководители да изпълняват техните задължения в рамките на определените им зони на компетентност по отношение на риска и капитала. Това лидерство от страна на УС е от решаващо значение за установяване на устойчива риск култура.

2. Комитет за нови и активни продукти и процеси (КНАПП)

КНАПП изпълнява едновременно функциите на отговорен комитет за одобряване на продуктите, които застрахователят предлага на пазара и канал за връзка с клоновата мрежа. КНАПП оперира в съответствие с политиката за „Рисков апетит“, корпоративната стратегия и капиталова политика. Комитетът за нови и активни продукти и процеси взема окончателните решения за одобряване на нов продукт, преди да могат да бъдат закупени от трети страни, да бъдат предложени на вътрешни / външни клиенти или да бъдат оставени за сметка на ДЗИ. В допълнение, КНАПП има решаваща роля при преразглеждането на съществуващи вече продукти или услуги.

3. **Инвестиционен комитет (ИК)**

Инвестиционният комитет е колективен орган, който подпомага Управителния съвет при вземането на решения по отношение на стратегическото разпределение на активите и инвестиционната стратегия на ДЗИ. Комитетът предлага и одобрява конкретни действия, като например нови инвестиции, свързани с изпълнението на инвестиционната стратегия и в съответствие с одобрените граници.

Инвестиционният комитет заседава поне четири пъти в годината, като се разглеждат следните въпроси:

- Макроикономическа рамка, вкл. лихвени нива;
- Падежна структура на портфейла от финансови активи;
- Инвестиционни цели и стратегия.

4. **Риск Комитет (РК)**

Комитетът е колективен орган, който подпомага Управителния съвет при вземане на решения относно:

- Местната стратегия за управление на капитала, риска и апетита за риск;
- Местния рисков профил и капиталовата адекватност спрямо апетита за риск и разпределението на капитала;
 - Разпределянето на капитала до отделните бизнес звена, в съответствие с бизнес плановете им и в рамките, определени от Групата;
 - Постигането на резултати от дейността, с които да се гарантира постигане на целите.

5. **Комитет за Контрол на Търговската Мрежа (ККТМ)**

Комитетът за контрол на търговската мрежа е под-комитет на Комитета за управление на риска и капитала, като се фокусира върху процеса на събиране на премиите, нарушения в процедурите по аквизиция и други въпроси, свързани с рискове, които могат да възникнат в мрежата. Въпросите с висок приоритет се ескалират до МКНРК, където се предприемат коригиращи действия с подкрепата на мениджмънта.

Мисията на ККТМ е:

- Създаването на прозрачен и ефективен процес на наблюдение и контрол върху дейността на застрахователните посредници (агенти и брокери);
- Да се повиши информираността и разбирането на бизнеса, в качеството си на първа линия на защита по отношение на всички рискове, свързани с действията на посредниците;
- Да предпази ДЗИ от измами и нарушения и да се предпази от сериозни инциденти и злоупотреби в резултат на взаимоотношенията си с посредници.

3.3.2 Управление на риска по категории риск

3.3.2.1 Подписвачески риск

Процесът на управление на застрахователния риск е описан в рамките за управление на застрахователния риск на Групата ДЗИ.

Технически застрахователен риск или подписвачески риск по подписване се определя като:

"Рискът от загуба или неблагоприятна промяна в стойността на застрахователните пасиви, дължащи се на неадекватни ценови или предположения за изчисления на резервите по общо застраховане или здравно осигуряване".

Обхват

Следните типове (под) рискове типове или рискови фактори са в обхвата на рамката по застрахователен риск:

- Катастрофичен риск
 - Риск от природни бедствия
 - Катастрофичен рискове причинени от човека
- Премиен риск
- Риск на резервите
- Риск от неподновяване или предсрочно прекратяване на полици в застрахователният портфейл (лапс)

Основни лимити и мерки

С оглед управлението на застрахователния риск са определени следните показатели:

- Лимити на самозадържане на ниво дружество за застрахователни рискове в общото застраховане и за природни бедствия
- Целеви коефициент на платежоспособност
- Адекватност на резервите
- Икономическа възвръщаемост в общото застраховане
- Нулева толерантност. С оглед на застрахователния риск е в сила политика за нулева толерантност, определена в контекста на КНАП

Измерване на подписваческия риск в общо и здравно застраховане

Определени са следните оценки на риска:

- Изчисления в съответствие със Стълб 1
 - Най-добра оценка на застрахователно - техническите резерви в общото и здравното застраховане (техники, различни от животозастраховането) – ежемесечен процес.
 - Анализ на неикономическите параметри в общото и здравното застраховане – ежегоден процес.
- (Икономически) капиталови изчисления в съответствие със Стълб 2
 - Подписвачески риск в общото застраховане: неикономически параметри. Избор на най-добра оценка за катастрофични събития в следствие на природни бедствия

- Подписвачески риск в общото застраховане: неикономически параметри. Модел на анализ на застрахователния портфейл в общото и здравното застраховане, калибриране на всички рискове без катастрофични рискове, в следствие на природни бедствия
- Модели за оценка
 - Тест за адекватност на резервите и анализ на доходността в общото застраховане
 - Модел за управление на активите в общото застраховане

Докладване на застрахователния риск

Прилагат се следните доклади във връзка с отчитането на застрахователен риск към местния риск комитет.

- Наблюдение на лимитите и поставените цели по линия на застрахователния риск на месечна база;
- Икономическа възвращаемост на продуктите в общото застраховане – поне на годишна база;
- Оценка на презастрахователната програма – поне на годишна база;
- Резултати от направения анализ на параметрите и годишен преглед на моделите за измерване на застрахователния риск - на годишна база;
- Извънредни оценки за експозицията към потенциални застрахователни рискове.

Например:

- В резултат на свръх инфлация по отношение на имуществени щети по застраховки отговорности на трети лица;
- Изчисление на стойността на най-голяма възможна щета и допускания за подценяване на най-голяма възможна щета;
- Експозиция към зелена карта и щети в чужбина;
- Максимални експозиции – 10те най-големи индивидуални застрахователни рискове;
- Влияние на еволюцията на пазарните лихвени нива;
- Оценка на адекватността на подписваческите процедури и подписваческите правила.

3.3.2.2 Пазарен риск

Процесът на управление на пазарния риск е описан в Рамката за Управление на Пазарния Риск на ДЗИ.

Пазарният риск е свързан с риска стойността на един инструмент или портфейл да намалее в резултат на неблагоприятни движения на финансовите пазари.

Обхват

Следните типове (под) рискове типове или рискови фактори са в обхвата на рамката по пазарен риск:

- Лихвен риск
- Кредитен Спред
- Валутен Риск
- Риск свързан с цената на акциите
- Риск свързан с цената на имотите
- Кредитна концентрация на риск

Измерване на пазарния риск

Определени са следните мерки по отношение на пазарните рискове:

- *Квота на капиталовите изисквания за платежоспособност - пазарен риск*

Капиталовото изискване за Платежоспособност по отношение на пазарния риск се изчислява на тримесечие и се докладва на МКНРК. Необходимо е самостоятелно изчисление на натоварванията за всеки един от рисковете, свързан с лихви, акции, недвижими имоти, спред и валутен риск. Доверителната вероятност е фиксирана от регулатора на 99.5%.

- *Съответствие с вътрешните лимити*

Функцията за Управление на Риск в ДЗИ докладва за оценките на пазарния риск, които са предмет на лимити, а именно

- базова стойност (BPV – въздействие върху нетната стойност на активите при паралелно изменение на базова крива с 10 базови точки)
- VaR на акции
- VaR на недвижими имоти
- FX VaR
- *Вътрешни стрес тестове и анализи*

Функцията за Управление на Риска в ДЗИ докладва за въздействието на различните сценарии според изискванията на Групата КВС с оглед на позициите по пазарен риск.

- *Стратегически портфейл от активи*

Стратегическият портфейл от активи е целевият портфейл, който компанията иска да задържи в дългосрочен план въз основа на предпочитания за възвращаемост, толерансът към риск и съгласно насоките на отдел трейдъри на групата КВС. Стратегическият портфейл от активи се актуализира веднъж годишно по време на годишния цикъл на стратегическо планиране, когато се определя инвестиционната стратегия на компанията за следващия период на планиране. Ограниченията за разпределяне на активите са включени в риск апетита на ДЗИ.

- *Оценка на риск профила и риск апетита*

Веднъж годишно риск функцията на ДЗИ представя на управителния съвет категоризация на апетита за риск и рисковият профил като висок, среден или нисък. Оценката се основава на следните мерки:

- Категоризация на лихвения риск въз основа на стрес тестове и вземайки в предвид влиянието на поведението на клиентите.
- Структурата на портфейла от инвестиции.

Докладване на пазарния риск

Докладването на пазарния риск се състои от представяне на анализи, резултати от стрес тестове, както и наблюдение на спазването на одобрените лимити по пазарни рискове:

На месечна база основната еволюция на пазарния риск се докладва до МКНРК в интегрирания риск доклад. Освен това на тримесечна база риск функцията на ДЗИ изготвя доклада за управление на активи и пасиви (УАП). УАП доклада и интегрираният риск доклад разглеждат следните теми по пазарен риск.

- Риск Сигнали
- Съответствието на паричните потоци по активи и пасиви
- Структура на инвестиционния портфейл и нови инвестиции през отчетния период
- Промяна на инвестиционната политика
- Анализ на развитието на капиталовите изисквания по пазарен риск
- Съответствие на позициите по пазарните рискове с одобрените лимити и предложения за мерки за привеждане на позициите в одобрените граници в случай на нарушение на лимитите.
- Резултати от стрес тестове и анализи

3.3.2.3 Операционен риск

Процесът на управление на операционния риск е описан в Рамката за управление на операционен риск на ДЗИ.

Операционният риск е рискът, произтичащ и от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от внезапни събития причинени от човешка намеса или от природни бедствия.

Важни процеси за идентифициране на операционните рискове

- **Риск анализ**

Всяка година Групата КВС извършва риск анализ на най-значимите рискове в цялата група. Риск анализът е самооценка на риска, която идентифицира присъщите и остатъчните рискове на определен процес или дейност. Той се координира от Местната Функция за Управление на Риска посредством набор от работни групи и се подлага на оценка от местната независима функция за управление на риска. Риск анализът също така се използва за сканиране на основните процеси и всеобхватните видове рискове в КВС и идентифициране на техните Ключови рискове и Груповите ключови механизми за управление.

- **Механизми на Групата КВС за управление на риска**

Механизмите за Управление на Риска са низходящи основни контролни елементи за справяне или намаляване негативното влияние на разпознатите приложими за дейността рискове, като се отнасят или към специфична риск група или към процесите, протичащи в дружествата на Групата Кей Би Си. Бизнес звената са отговорни за извършване на оценка на нивата на присъщ риск, както и оценка на ефективността на въведените контроли. За случаите, при които се разпознае нов риск или се установи слабост в нивото на ефективност в съществуваща контрола, се дефинира един или повече планове за подобрене.

- **Докладване на риска**

С оглед отчитането на информация по операционен риск, се използва ИТ приложенията и системи GLORY и GRACE.

На Риск комитет се докладва на регулярна (месечна) база информация по темите касаещи развитието на операционен риск, а протоколът от събранието на Риск комитет се разпространява сред мениджърите в компанията.

Годишен доклад за качеството на контролната среда Веднъж годишно се изготвя **Доклад за качеството на контролната среда**, като документът съдържа количествена и качествена оценка на средата за вътрешен контрол в дружеството. Крайната годишна оценка е одобрена от УС на ДЗИ, като е съобразена със самостоятелно представеното мнение на отговорните за бизнеса звената, Дирекция Управление на Риска, Дирекция Законосъобразност и Дирекция Вътрешен одит.

3.3.2.4 Ликвиден риск

Процесът на управление на ликвидния риск е описан в Рамката за Управление на Ликвидния Риск на Групата ДЗИ.

Ликвидният риск е рискът, е рискът, дружеството да не може да посрещне краткосрочните си задължения, когато те станат изискуеми, без да се реализират неприемливи загуби.

Обхват

Обхватът на рамката по ликвиден риск са ликвидния риск и неговите подтипове:

- Ликвиден риск в рамките на деня
- Структурно ликвиден риск
- Непредвиден ликвиден риск

Характерът на застрахователната дейност предполага активите да са по-краткосрочни и по-ликвидни от съответстващите им пасиви. Застрахователните пасиви се характеризират като стабилни и неликвидни. По-специално за застрахователните дружества трябва да се направи разделяне между здравно застрахователните и общозастрахователните дейности, тъй като експозицията към ликвиден риск може да се различава значително (както по размер, така и по отношение на произход) между тези два вида застрахователни дейности.

Инвестиционна политика

„ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД следва да поддържа достатъчно ниво на инвестиции в категориите на ликвидните активи за да се гарантира възможността на дружеството да посрещне всичките си ликвидни изисквания в следствие на евентуални откупи или плащания по щети. Ежегодно, бизнесът следва да подава предложение за стратегическо разпределение на активите на вниманието на МКНKP като се предвиди ликвидния риск.

Докладване на ликвидния риск

Ежемесечно местната функция за управление на риска докладва на МКНРК въпросите, упоменати по-горе, стратегическото разпределение на активите и еволюцията на позициите.

- Налични ликвидни средства от падежиращи депозити и облигации;
- Репо инструменти;
- Резултатите от стрес тестове
- Еволюция на вътрешно груповото финансиране (структурно);
- Стратегическо разпределение на активите.

3.3.2.5 Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, свързан с неплащане или неизпълнение на договорната страна (например, кредитополучател, гарант, застраховател или презастраховател, насрещна страна по професионална сделка или емитент на дългов инструмент), поради несъстоятелност или липса на възможност на тази страна да заплати или да изпълни задълженията си, или поради мерки, предприети от политическите или финансовите органи на дадена държава.

Обхват

Обхватът на рамката по кредитен риск са кредитния риск и неговите подтипове включително концентрационния риск.

Кредитният риск възниква при застрахователни и презастрахователни дейности и произтича основно от инвестиционни портфейли, например които включват инвестиции в дългови ценни книжа. Кредитен риск също така произлиза и от застрахователни и презастрахователни договори, сключени от ДЗИ.

Измерване на кредитния риск

Понастоящем за ДЗИ са приложими следните рискови мерки

- Капиталови изисквания за Платежоспособност II концентрационен риск и риск от неизпълнение от страна на контрагента.
 - Очаквана загуба по кредитен риск (EL)
 - Стресирана загуба по кредитен риск

Докладване на риска

Докладването на кредитния риск се състои от представяне на анализи, резултати от стрес тестове, както и наблюдение на спазването на одобрените лимити по пазарни рискове:

На месечна/тримесечна база основната еволюция на кредитния риск се докладва до МКНРК в интегрирания риск доклад.

- Лимити (за очакваната и стресирана кредитна загуба)
- Изложеност на кредитен риск (инвестиционен портфейл, плащания от презастрахователи, регресни искове към други застрахователи). Мониторингът и отчитането на местните портфейли на кредитен риск, попадат в обхвата на отговорност на местната Функция за управление на Риска.
 - Капиталови изисквания за неизпълнение от страна на контрагента и концентрационни рискове. Капиталовото изискване по Платежоспособност за фалит на контрагента и концентрационен риск се

изчислява на тримесечна база. В регулаторната рамка на режима Платежоспособност II е заложено ниво на доверителен интервал от 99.5%.

3.3.2.6 Други рискове

Репутационният риск и Бизнес рискът също са обект на мониторинг и анализ в ДЗИ.

1. Репутационен риск

Репутационен риск е риска, произтичащ от загубата на доверие или отрицателно отношение от страна на заинтересованите страни (служители, клиенти, акционери, инвеститори, финансови анализатори, рейтингови агенции, обществото ...) - било основателно или не - което може да се отрази неблагоприятно на способността на компанията да поддържа съществуващия бизнес или да привлече нов бизнес, на взаимоотношенията с клиентите, и на нейния достъп до източници на финансиране.

Дейности, които попадат в обхвата

Репутационен риск има вторичен характер и може да бъде идентифициран във всички бизнес дейности и процеси, протичащи в ДЗИ

Докладване на риска

- Управленски доклади – отчитането на репутационните рискове е част от Интегрираният доклад на риска.
- Вътрешни доклади от Съответствие (функцията за съответствието) представя на Одитния комитет подробен доклад относно дейността през последното тримесечие.
- Доклади и проучвания свързани с удовлетвореността на клиентите и служителите – резултатите се докладват на съответния Управителен Комитет.
- Отчети относно ескалация на по-високо ниво - съществените репутационни рискове следва да се докладват незабавно на подходящите йерархични нива за по нататъшно разглеждане и анализ.

2. Бизнес Риск

ДЗИ използва следното определение за бизнес риск:

Риска, произтичащ от промени във външните фактори (околна среда, макроикономическото, регулацията, поведението на клиента, конкурентната среда, социално-демографска среда и др.), които оказват влияние на търсенето и/или рентабилността на нашите продукти и услуги.

В ДЗИ бизнес рискът се разглежда редовно на Управителния Съвет и съответните комитети.

ДЗИ прилага следните основни принципи за управление на бизнес риска:

- С цел да бъде референт на пазара, ДЗИ действа проактивно по отношение на промените в поведението на клиентите, конкурентния ландшафт, регулацията, макроикономическа среда и очакванията и ценностите на обществото;

- ДЗИ участва в активен диалог с регулатора и се стреми да бъде референт на пазара, като си сътрудничи активно с регулатора при оформянето на регулацията;

- ДЗИ стимулира използването на алтернативни бизнес модели и услуги, които отговарят на промените в поведението на клиентите и конкурентния ландшафт;

За да бъде по-малко уязвим от промените във външната среда, ДЗИ търси разнообразие и гъвкавост в своя продуктов микс, клиентски сегменти, канали за разпространение и географски райони в рамките на избраната стратегия.

3.3.3 Материални Рискове

Важен принос при определянето на стратегическите цели на компанията е оценката на рисковете, пред които е изправена. Поради това „ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД поставя голямо значение върху адекватното идентифициране на всички съществени рискове, за да могат те да бъдат управлявани по подходящ начин (измерени, анализирани и ограничени) и да бъдат взети под внимание в Собствената Оценка на Риска и Капитала, за да се определи адекватната капитализация на компанията.

Всяка година ДЗИ извършва сканиране на риска. Целта на това рисково сканиране е да се идентифицират и оценят най-големите рискове пред които е изложена компанията и да се предложат мерки за отговор на тези рискове, включително последващи действия. Основната отговорност за идентифицирането и оценката на най-големите рискове е свързана с бизнеса.

Резултатите от това упражнение се използват при:

- Определянето на апетита за риск
- Годишното планиране и определяне на стратегическите цели на компанията
- При оценка на капиталова адекватност в Собствената Оценка над Риска и капитала

След като бъдат идентифицирани рисковете, се определя апетитът за риск за тези рискове. Апетитът за риск е размера и вида на риска, който ДЗИ е в състояние и желае да приеме при постигането на своите стратегически цели. Целта е не да се премахнат всички рискове, но да се идентифицират, контролират и управляват всички големи рискове, за да се оптимизира управлението на капитала, доходността, ликвидността и управлението на персонала (т.е. поемането на риск като средство за създаване на стойност). Апетитът за риска се измерва количествено чрез мерки за риска, които позволяват да се наблюдават промените във времето и да се оценява въздействието на действията за управление на риска.

Тъй като целите за капиталова адекватност и лимити определят твърда граница за апетита за риск, важно е редовното оценяване на рисковия профил в зависимост от тази граница. По този начин могат да се предприемат превантивни действия, за да се избегне нарушение на границите. Риск Апетита съдържа цялата необходима информация, за да се стигне до балансирано заключение за развитието на рисковия профил в сравнение с апетита за риск. Изявлението за апетит за риск отразява възгледа на висшето ръководство, Одитния Комитет и Надзорния съвет на „ДЗИ Общо застраховане“ по отношение

на приемливото ниво на поемане на риск като цяло и в частност, както и състава на рисковете в съответствие с желаната възвращаемост.

3.3.4 Принцип на благоразумният инвеститор

За да се гарантира, че компанията инвестира всичките си активи в съответствие с принципа на благоразумието и да се намали риска от конфликт на интереси и недостатъчен контрол, следните процеси са установени в „ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД:

- Създаване на местен инвестиционен комитет с участието на ръководител риск функция в ДЗИ, отговорника за инвестиции на Групата КВС, функцията, отговорна за управлението на инвестиции, Директор Финанси, Директорите на продукти Общо Застраховане и местната функция за управление на риска. Решенията на комитета се вземат с консенсус. Решенията, свързани със стратегията за инвестиции и стратегическо разпределение на активите трябва да бъдат ратифицирани от Управителния Съвет на ДЗИ.
- Прилагане на консервативна инвестиционна стратегия (както е описано в Риск Апетита и стратегическо разпределение на активите), която се изпълнява от финансовия отдел (отговорник инвестиции). Отклонения от консервативна стратегия, трябва да бъдат одобрени от Местния Комитет за Контрол на Риска и Капитала и Инвестиционния Комитет.
- Наличието на независима дирекция риск, която може да сигнализира независимо към Местния риск комитет

3.3.5 Целесъобразност на кредитните оценки

„ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД не използва вътрешни кредитни оценки. За оценка на кредитното качество по Платежоспособност II се използват кредитните оценки на утвърдените от ESMA¹ рейтингови агенции.

3.3.6 Корекция за променливост

„ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД прилага корекция за променливост при оценка на най-добрата оценка на резервите. Влиянието на корекцията за променливост върху най-добрата оценка на резервите и капиталовата позиция на ДЗИ е минимално и е показано в таблицата с анекси по справка S.22.01. (в хил. лв.)

хил лв	Суми в хил. с корекция за променливост	Влияние на корекцията за променливост
Технически резерви	339,556	192
Основни собствени средства	244,520	-173
Налични собствени средства за покритие на капиталовите изисквания по Платежоспособност	244,520	-173
Капиталови Изисквания за Платежоспособност	139,726	16
Налични собствени средства за покритие на Минималното Капиталово Изискване	244,520	-173
Минимално Капиталово Изискване	60,288	14

¹ European Securities and Markets Authority

3.4 Собствена оценка на риска и капитала

„ДЗИ – Общо Застраховане“ редовно на годишна база извършва собствена оценка на риска и платежоспособността (СОРП), за да следи и гарантира, че бизнесът се управлява правилно и разумно.

СОРП политиката на ДЗИ се основава на СОРП политиката на групата КВС и описва подхода на Дружеството по отношение на СОРП-процеса и резултатите от него. Тя дефинира и описва компонентите, принципите и характеристиките на СОРП процеса в „ДЗИ – Общо Застраховане“. СОРП политиката се преразглежда на годишна база.

СОРП е неразделна част от бизнес стратегията и се взема под внимание при взимане на стратегически решения на ДЗИ.

Основните процеси в СОРП се изпълняват на годишна база и са тясно свързани с процеса на стратегическо планиране (Alignment of Planning Cycles или APC) , който също се извършва на годишна база. APC обхваща процесите по финансово планиране, преглед на стратегията, определяне на риск апетита, както и вътрешна оценка на капиталовата адекватност и на платежоспособността.

Като се има предвид факта, че застрахователният бизнес на ДЗИ е достатъчно стабилен, тази годишна периодичност се счита за адекватна.

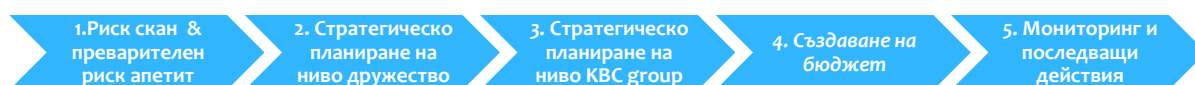
На месечна база интегрираният риск доклад обсъжда: риск сигнали, еволюцията на рисковия профил, резултати от риск анализи, анализ на сценарии и стрес-тестове. Тези отчети се представят до нивото на Управителния и Надзорния съвети и позволяват да се управляват процесите по анализ на сценарии и стрес тестове, ad-hoc (средносрочни) и дългосрочни оценки на риска, преглед на вътрешния модел, както и амбициите и подхода при оценка на адекватност на стандартната формула и риск профила на компанията.

Изпълнителният комитет на ДЗИ може да вземе решение за извършване на специална допълнителна СОРП оценка при:

- Наблюдаване на съществени отклонения спрямо бизнес плана (APC).
- Съществена промяна в структурата на Дружеството.

Годишният СОРП доклад с данни към 31 декември се представя на Надзорния орган преди 30 юни на следващата година. ДЗИ не прави разлика между вътрешен и регулаторен СОРП. Всеки СОРП доклад се допълва със СОРП запис, който съдържа цялата документация, която е използвана в различните етапи на СОРП процеса.

Процесът на определяне на риск апетита е тясно обвързан и е част от процеса на стратегическо планиране (APC), който включва в себе си и процеса по определяне и каскадиране на риск апетита. Фигурата по-долу показва 5-те фази на APC процеса:

Въз основа на резултатите от горните процеси и оценки в годишния СОРП доклад се представя оценка на достатъчността на наличния капитал за покриване на капиталовите изисквания. Тази оценка включва в себе си:

- Развитието на количеството и състава на наличния регулаторен капитал в три годишен хоризонт и при различни икономически обстоятелства.
- Развитието на изискуемия регулаторен капитал в три годишен хоризонт, като се има предвид очакваното еволюция на рисковия профил на компанията.
- Въздействието на анализа на сценарии и стрес тестове върху изискуемия и наличния регулаторен капитал.

„ДЗИ – Общо Застраховане“ използва стандартната формула за оценка на капиталовите изисквания по Платежоспособност II. На годишна база се извършва оценка, за да се провери дали стандартната формула е подходяща по отношение на рисковия профил на ДЗИ.

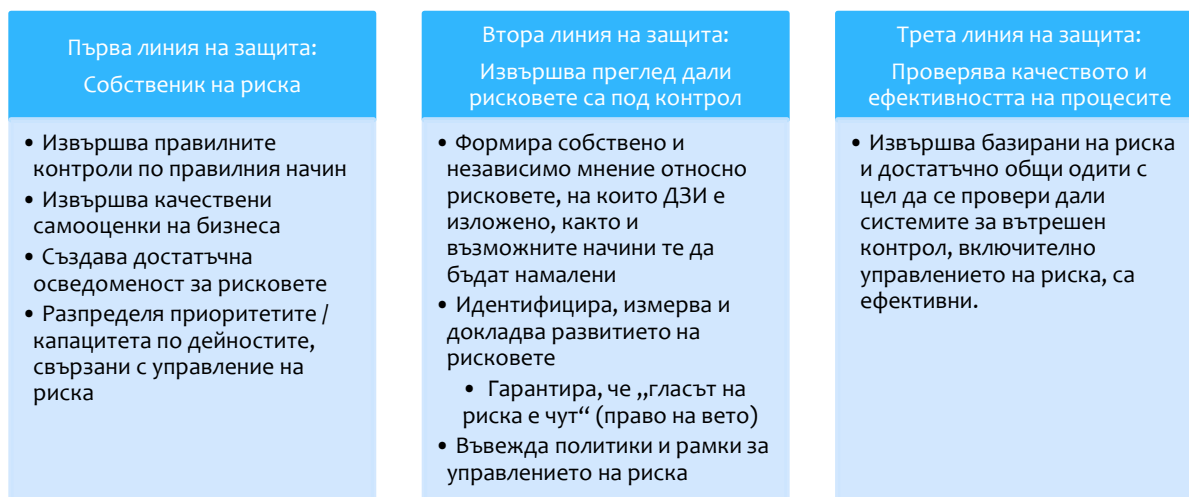
3.5 Система за вътрешен контрол

3.5.1 Концепция за „Три линии на защита“

За да се насърчи ясната отчетност при управлението на рисковете в компанията, извършването на надзор, както и независимостта, в „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД се прилага моделът за "Три линии на защита". Всички вътрешни звена и техните роли и отговорности, свързани с управлението на риска, са разположени в този модел. Трите линии на защита са определени по следния начин:

- Прякото управление на бизнес процесите, се разпознава като първа линия на защита. Тя отговаря за идентифицирането и управлението на рисковете, присъщи на продуктите, дейностите, процесите и системите, за които е отговорна. Преките ръководители на бизнес процесите също отговарят за определянето на риск апетита.
- Втората линия на защита (от която е част и функцията за управление на риска) включва всички независими функции за поддръжка и надзор. Функцията "Риск":
 - Отговаря за идентифицирането, оценяването, мониторинга и отчитането на риска на местно ниво, независимо от първата линия на защита.
 - Определя стандартите чрез рамката за управление на риска на ДЗИ и подкрепя бизнес звената при изпълнение.
 - Провокира бизнес звената да идентифицират, оценяват и управляват риска в дейностите, които управляват.
 - Създава надзор на контролната среда в компанията и изложеността ѝ на риск.

- Третата линия на защита се осъществява от Вътрешния и външния одит, които осигуряват независим преглед и насърчават процесите на управление на риска в ДЗИ.

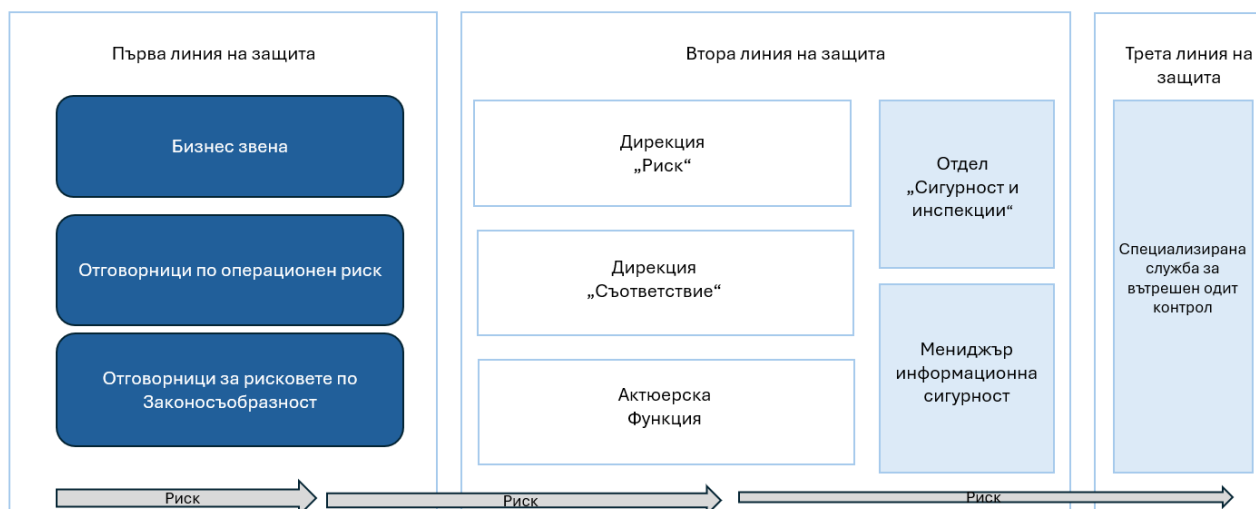

Този модел на три линии на защита в крайна сметка засилва устойчивостта на рисковата и контролната среда на компанията и гарантира устойчивостта на изградения бизнес модел.

3.5.2 Звена, Участващи във вътрешния контрол

Системата за вътрешен контрол се осъществява от всички звена в Компанията – Бизнес звената (първа линия на защита), контролните звена (втора линия на защита) – Риск, Съответствие (Законосъобразност), Сигурност и инспекции, както и Вътрешният одит на компанията (трета линия на защита). Целта на всяка линия на защита е да осъществява контрол предхождащите я линии, като по този начин минимизира рискове в Компанията. На графиката долу схематично са представени ключовите структури, които поддържат системата за вътрешен контрол.

Разделение на звената, участващи в системата за вътрешен контрол на ДЗИ

3.5.3 Вътрешни Процедури, определящи дейността на компанията

В ДЗИ са разработени вътрешните процедури, в това число и счетоводни такива, определящи в детайли процесите в компания, звената, които отговарят за тях, както и какъв контрол трябва да се осъществява върху тях.

Общият набор от документи е събран в Организационно ръководство (Регистър), съдържанието на което е достъпно на вътрешната уеб страница на компанията. Целта му е да подsigури ефективен достъп до всички вътрешни правила и използването им от страна на служителите, с което да се улесни ежедневната им работа за коректно, адекватно и ефективно обслужване на клиенти и партньори на ДЗИ; да подпомогне сътрудничеството между служители, организационни единици и компании, предоставяйки ясна картина на структурата и процесите в организацията; както и да бъде гаранция за съответствие с регулаторните изисквания и утвърдените стандарти на компанията.

3.5.4 Функция за съответствие

Структурата на Функцията за съответствие на „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД включва целия вътрешен капацитет на Дружеството, необходим за изпълнение на практическите задачи за постигане на съответствие с нормативните изисквания. За обезпечаване на пълното спазване на всички изисквания на приложимото законодателство, както и на вътрешните политики, правила и процедури във всички процеси, Функцията за Съответствие в ДЗИ е разпределена между различни структурни звена на Дружеството с ясно дефинирани конкретни отговорности при изпълнение на съответните дейности.

Дейността на Функцията за Съответствие в ДЗИ включва:

- Съветване на управителните и надзорните органи относно спазването на законите, подзаконовите актове, непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове на Дружеството;
- Оценяване на възможния ефект от промените на правната среда върху дейността на Дружеството;
- Идентифициране и оценяване на риска, произтичащ от неизпълнението на законите, подзаконовите нормативни актове, непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове на Дружеството.

Дейността на Функцията за Съответствие има за цел предотвратяването на поемането на рискове, свързани със съответствието от ДЗИ и KBC Group или претърпяване на вреди от каквото и да е естество, които биха могли да произтекат от несъответствие/неспазване на приложимите закони, наредби и вътрешни правила.

Рисковете, свързани със съответствието, са рисковете от налагането на съдебна, административна или нормативна санкция на ДЗИ и/или нейните служители поради неспазване на законите, подзаконовите актове, непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове на ДЗИ, което би могло да доведе до загуба на репутация и потенциални финансови загуби. Загубата на репутация може да бъде и в резултат на неспазване на вътрешните политики и на собствените ценности на Компанията, както и на Политиката за почтеност и

Кодекса за поведение на ДЗИ. Загубата на репутация би довела и до загуба на доверие в Дружеството и в неговите служители.

Приоритет в дейността на Функцията за съответствие е идентифицирането, оценката и анализа на рисковете, свързани със спазването на законодателството. Нейната основна роля е да съветва мениджмънта как да поддържа тези рискове под контрол.

Функцията за Съответствие се фокусира върху точни и своевременни консултации на мениджмънта и Бизнеса относно приложимите изисквания въз основа на сериозен анализ и задълбочено познаване на законодателството, в съчетание с основана на риска професионална преценка и проактивно информирание за регулаторни промени и бъдещото им отражение върху бизнеса.

От друга страна, функцията за Съответствие извършва мониторинг (проверка) за спазване на съответствието със законовите и подзаконовите актове и вътрешните правила в ключови области от дейността на ДЗИ, дефинирани от ръководството, както и в областите, свързани с областите на Съответствие (законосъобразност), подробно представени в Хартата за законосъобразност и Политиката за почтеност на ДЗИ.

В обобщение, Функцията за Съответствие изпълнява консултираща, превантивна и контролна роля по отношение на основните процеси в дейността на ДЗИ.

Основните дейности на функцията за съответствие са организирани както следва:

- **Мониторинг на законодателството, идентифициране, оценка и анализ на промените и на рисковете, свързани с неспазване на законодателството**

Мониторингът на законодателството е многостранен процес, включващ дейности по постоянно наблюдение и проследяване на развитието на законодателни инициативи, проекти за изменение на нормативни актове, програми, проекти за развитие и актове на регулаторните органи и др.; анализ на необходимите действия, произтичащи от прилагането на конкретна нормативна уредба или промяна на правната среда върху дейността на Дружеството, както и своевременна идентификация, анализ, оценка на възможния риск, произтичащ от неизпълнението на нормативните изисквания. Дейностите са разпределени между следните отговорни звена – „Дирекция „Правна“, Дирекция „Съответствие“ и Данъчен експерт от Дирекция „Финанси“.

- **Практическо прилагане на нормативните изисквания в дейността на ДЗИ**

Основен принцип в дейността на ДЗИ е, че пряката отговорност за своевременното и адекватно прилагане на нормативните изисквания е на Бизнес звеното, което е „собственик“ на процеса, засегнат от промените в изискванията. Конкретните действия, които следва да бъдат предприети след получаване на информацията за предстоящи/приети промени в нормативните изисквания, предоставена от Дирекция Правна чрез месечния Преглед на промените в нормативната база / Дирекция Съответствие/ Данъчен експерт, включват запознаване с промените и задълбочено анализиране на тяхното отражение върху дейността на ръководеното звено съвместно с Дирекция Правна/ Дирекция Съответствие/ Данъчен експерт, в зависимост от естеството на промените; обсъждане на промените и запознаване с анализа на Ресорен Изпълнителен Директор, като в зависимост от естеството и мащаба на промените в нормативните изисквания съответното бизнес звено изготвя план за действие или се създава цялостен проект с избор на Мениджър по проекта и работна група.

За обезпечаване на ефективното изпълнение на задълженията на Бизнеса като Първа линия на защита в основните Бизнес звена на ДЗИ е създадена Функцията **Отговорник за рисковете по съответствие (законосъобразност)**. Отговорникът за рисковете по съответствие е ключовата фигура, която има общ поглед върху проблемите в областите на съответствие и участва проактивно в управлението на рисковете по съответствие в съответното бизнес звено.

- **Последващ контрол и мониторинг за спазване на изискванията (втора линия на защита) от звената, съставляващи Функцията за съответствие**

Дирекция Съответствие извършва оценка на рисковете, свързани с областите на съответствие, като изготвя годишен план за дейността си, базиран на анализа на рисковете във всеки от бизнес процесите. Годишният план на „Съответствие“ подлежи на одобрение от Звеното по Съответствие на КВС Group, от Управителния Съвет на ДЗИ и от Комитета за Одит, Риск и Съответствие. В съответствие с одобрения Годишен план, Дирекция Съответствие извършва проверки, използвайки Методологията на КВС за мониторинг в областите на съответствие. Всяка проверка приключва с изготвяне на Доклад с констатации и препоръки за отстраняване на пропуските, който се представя на съответния отговорен Мениджър и УС.

- **Ръководител на Функцията за Съответствие**

Ръководителят на Функцията за Съответствие отговаря за цялостното координиране на дейността на звената, включени в обхвата на Функцията при изпълнение на посочените по-горе дейности. Ръководителят на Функцията за Съответствие информира незабавно Мениджмънта на ДЗИ за установените от него нарушения в дейността на съответните звена.

Ръководителят на Функцията за Съответствие информира незабавно Заместник-председателя на КФН в случаите, когато в резултат на извършена проверка са констатирани нарушения и слабости в организацията на дейността и управлението на Дружеството и за които смята, че управителният орган не е предприел достатъчни мерки за тяхното отстраняване.

3.5.5 Функция по вътрешен одит

Мисията на функцията по вътрешен одит е да създаде добавена стойност и да подобри операциите в „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД чрез партньорство с ръководството ѝ. Това се постига чрез уверяване и съветване и чрез повишаване на разбирането за управление на риска, вътрешния контрол и корпоративното управление.

Отговорностите на функцията по вътрешен одит са следните:

- Да предоставя независимо уверение на Управителния съвет, Надзорния съвет и Одитния комитет относно ефективността на процесите, управлението на рисковете, свързани с тях, а също и дали системата за вътрешен контрол и корпоративното управление са на адекватно ниво.
- Да поддържа Управителния съвет, Надзорния съвет и Одитния комитет в приемането на отговорностите в тези процеси.

- Да докладва за всяко сериозно нарушение или риск, което бъде установено от нея и да предприема каквито са необходими разследвания в случаите, в които има висок риск.
- Да прави ясни и изпълними препоръки, насочени към слабостите, които са забелязани в рамките на нейната работа, и да следи статуса и изпълнението на тези препоръки.
- Да изпълнява задачи или проекти, възложени ѝ от Управителният съвет, Надзорния съвет или Одитния комитет.

За да запази своята независимост и обективност:

- Вътрешният одит докладва и се отчита пред Одитния комитет.
- Назначаването и освобождаването на ръководителя на функцията по вътрешен одит е в правомощията на Одитния комитет.
- Вътрешните одитори, по време на упражняването на своите професионални задължения, са упълномощени да осъществяват пряка комуникация с всеки член на персонала, както и да имат достъп до всички помещения и всякакви архиви, досиета или данни, които са от значение за изпълнението на дадена задача, свързана със спазването на местните разпоредби. От всички членове на персонала се изисква да подпомагат вътрешния одит при изпълнението на неговите роли и отговорности.
- Вътрешният одит има правомощието да изпълнява задачи по своя собствена инициатива във всички структури и отдели, в рамките на обхвата им, стига да се отчита правилно пред местните изпълнителни и Одитен комитети.
- Вътрешният одит има право да информира пряко и по собствена инициатива Главния изпълнителен директор или Надзорния съвет, председателя на Одитния комитет, членовете на неговия изпълнителен комитет, вътрешните одитори на Предприятието майка или Местните надзорни органи.
- Вътрешните одитори трябва винаги да бъдат обективни и безпристрастни и да се стремят да избягват конфликти на интереси.
- Вътрешните одитори не са пряко ангажирани в оперативната организация на предприятието, нито в решаването, разработването, въвеждането или прилагането на мерки за управление на риска и мерки за вътрешен контрол.
- Вътрешно подбраните одитори имат изпитателен период при назначение.
- Когато е практически възможно и без да се излагат на риск компетентността и експертизата, персоналят на вътрешния одит периодично се ротира в рамките на функцията за вътрешен одит, за да повиши независимостта на функцията.

Обхватът на вътрешния одит покрива всички лица, всички дейности, включително различните контролни функции на ДЗИ. За тази цел вътрешният одит периодично - и най-малко веднъж годишно - разглежда и оценява областите в обхвата му. Планът за одит се определя, като се прилага подход, основан на риска, като същевременно се гарантира адекватно покриване на въпроси от правен или регулаторен интерес. Планът за одит е допълнен с оценката на необходимите ресурси за изпълнението на плана. Одитният план трябва да бъде одобрен от Одитния комитет. Отклоненията от одитния план трябва да бъдат докладвани на Одитния комитет най-малко веднъж годишно. Подходът, следван при извършването на одитните проверки, следва да бъде описан във всички одиторски доклади, така че да могат да се разгледат констатациите на база следвания подход. Подходът, базиран на риска, се използва

като основен метод за одит. Нивото на увереност, което може да бъде получено от работата на вътрешния одит, е свързано с естеството и обхвата на извършената работа. Ето защо е от съществено значение съответният одитор, когато дава мотивирано становище, да документира естеството и обхвата на извършените действия. Изпълнението на одитните препоръки е отговорност на преките ръководители, които трябва редовно да съобщават статуса на последващите действия на Вътрешния одит за целите на мониторинга. За да улеснят последователния подход към вътрешния одит във всички субекти в групата на предприятието майка, ръководителят на Вътрешния одит на ДЗИ се ръководи от вътрешния одитор на KBC Group NV.

3.5.6 Актюерска функция

Актюерската функция е една от ключовите функции, както е определена в регулаторната рамка на Платежоспособност II. Платежоспособност II изисква актюерската функция да бъде внедрена във всяко застрахователно предприятие, както и на ниво застрахователна група. По същество, задачата на тази функция е да гарантира, че техническите резерви са изчислени надеждно, последователно и адекватно, съобразно законовите изисквания и добрата практика. Функцията подsigурява, че управителният и надзорният орган на застрахователя са изцяло информирани по независим начин. Това се извършва посредством, например:

- Съгласуване изчислението на техническите резерви и оценяване степента им на несигурност. Гарантиране правилна интерпретация на финансовата информация и съпоставка на оценките с наблюдавания опит.
 - Удостоверяване целесъобразност на методологиите и използваните модели;
 - Оценяване коректността и качеството използваната входна информация;
 - Изразяване на мнение относно цялостната подписваческа политика.
 - Изразяване на мнение относно адекватността на презастрахователните договори.
 - Допринасяне към ефективното въвеждане на системите за управление на риска (моделиране на риска във връзка с базовите калкулации на изискуемия капитал, както и съдействие за изчисленията във вътрешния модел за капитала, а също и допринася за процеса по вътрешна оценка на риска).
- Докладване и отправяне на препоръки към надзорното тяло на предприятието.

Осъществяване на актюерската функция:

- Актюерската функция в „ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД оперира под крайната отчетност на Надзорния съвет.
 - Управителният съвет назначава ръководителя на актюерска функция и вписва във ведомостта на компанията. Неговите отговорности не могат да бъдат прехвърлени извън компанията.
 - Ръководителят на актюерската функция координира дейностите на актюерската функция. Под функция тук се разбира административният капацитет да се изпълняват определени управленски задачи и като такава тя не се ограничава в едно лице или определено административно звено, а може да се изпълнява от много лица или различни административни звена, подлежащи на адекватно разпределение на задълженията.

- Актюерската функция има като основна задача да осигури независим втори поглед, който е необходим на ръководителя на актюерската функция, за да изпълни възложените ангажменти.
- Актюерската функция предоставя информация и съдейства на ръководителя на актюерската функция да формира мнение, като предлага препоръки и асистира написването на доклада на актюерската функция.

3.6 Изнасяне на дейности

На основание Насоките за възлагане на дейности на външни изпълнители на Европейския банков орган, в сила от 20.09.2019г. /Насоките/, Наредба №71 от 22.07.2021 относно изискванията към системата за управление на застрахователите и презастрахователите и действащата в „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД /ДЗИ/ „Политика на ДЗИ за изнасяне на дейности към изпълнители (аутсорсинг)“ /Политиката/, ДЗИ прилага принципите за ефикасно управление на изнесените дейности, залегнали в Насоките и в Политиката, както следва:

1. Политиката на ДЗИ относно изнасяне на дейности към изпълнители е изготвена съобразно Насоките и отразява техните изисквания.
2. Изнасянето на дейностите се осъществява след като ДЗИ е извършила бизнес анализ и оценка на риска, взела е предвид правните аспекти на изнасянето на дейностите и е приела съответните формални решения.
3. Клаузите, изискуеми съгласно Насоките и Политиката са част от съдържанието на договора, сключван между ДЗИ и изпълнителя на изнесените дейности.
4. Отношенията с изпълнителя се уреждат по начин, по който ДЗИ запазва пълен контрол върху възложените дейности и отговорност за обезпечеността на ефикасното и непрекъснатото им извършване.

4. Рисков профил

„ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД е изложено на редица типични за застрахователния отрасъл рискове като промени в лихвените проценти и обменните курсове, застрахователен риск, кредитен риск, операционни рискове и др.

В този раздел ние се фокусираме върху най-важните специфични за сектора рискове, пред които сме изправени.

4.1 Подписвачески риск

"Подписваческият риск" или "Застрахователният риск" произтича от несигурността по отношение на честотата на застрахованите загуби и техният размер. Тези рискове се управляват с помощта на адекватни подписвачески правила, ценообразуване, провизиране на щетите, презастраховане и политики за управление на щетите, въведени както от пряко участващите в процесите бизнес звена, така и от независимото звено по управление на риска.

Управлението на застрахователния риск в „ДЗИ - Общо Застраховане“ ЕАД е отговорност на Управителния Съвет, подпомаган от Комитета за Управление на Риска и Капитала, с участие както на бизнеса така и на риск функцията на дружеството.

В ДЗИ се прилагат адекватни процедури, позволяващи поддържане на добро качество на записаните рискове и добра обща рентабилност в рамките на подписваческите лимити на задържане и придържане към груповия и местен апетит за риск.

Рамката за управление на застрахователния риск е предназначена основно за изграждането на следните блокове:

- Адекватна идентификация и анализ на материалните застрахователни рискове, както и анализ на нововъзникващите рискове, рисковете от концентрация или акумулация и подаването на сигнали за ранно предупреждение до ръководството на компанията.
- Подходящи мерки на риска и използването на тези мерки за разработване на практики, насочени към създаване на максимална стойност за акционерите. Това включва: Най-добрата оценка на техническите резерви, постфактум анализи на икономическата възвращаемост на продуктите, модели за оценка на ефекта от природни бедствия и други модели, оценяващи изложеността към застрахователен риск, стрес тестове и вътрешни модели за оценка на изискуемия капитал.
- Определяне на лимитите за застрахователния риск и извършване на проверки за съответствие, както и предоставяне на съвети относно презастрахователната програма.

Следните рискови аспекти имат важно влияние върху рисковия профил на застрахователното дружество:

- Риск от концентрация:

Основните концентрационни рискове при подписваческия риск са следните:

- Рискове от природни бедствия (буря, градушка, наводнение, земетресение ...).

- Неприродни катастрофични рискове или рискове от катастрофа "причинени от човека" (напр. пандемични събития, големи загуби ...).
- Рискове от концентрацията, свързани със специфични дейности, напр. Ядрен риск, рискове от тероризъм.

За управлението на риска на групата КВС е разработен модел за оценка на експозицията на цялата група към всички подписвачески рискове, различни от животозастраховане, включително рисковете от природни бедствия. Този модел измерва най-съществените рискове свързани с подписваческия риск по общо застраховане (катастрофичен риск, риска свързан с премиите и резервите) за всички застрахователни и презастрахователни дружества в групата КВС (вкл. „ДЗИ - Общо Застраховане“ ЕАД), като се отчита презастраховането (външно и вътрешно. Рисковете от концентрацията, които произтичат от тях, се използват за определяне на лимитите (на групово и местно ниво), въз основа на които може да се закупи адекватно презастрахователно покритие.

- **Намаляване на риска:**

Наред със строгите насоки относно подписваческите правила, които трябва да гарантират доброто застраховане, компанията закупува презастраховане, което да подсигури стратегическите цели, формулирани в декларацията за риск апетит. За да ги постигне, презастрахователната политика на „ДЗИ - Общо Застраховане“ ЕАД изисква закупуването на презастрахователно покритие, така че неговата нетна експозиция да остане в границите на лимитите за задържане на риска.

Застрахователните портфейли са защитени от въздействието на големи искиове или натрупване на загуби (концентрация на риск) посредством презастрахователни договори. Презастрахователните програми на дружеството се разделят на три основни групи, т.е. имуществено застраховане, застраховка на отговорности и лична застраховка, които се преоценяват и предоговарят всяка година. Повечето от нашите презастрахователни договори са непропорционални, което осигурява покритие срещу въздействието на големи искиове или загуби. Риск функцията е отговорна за предоставянето на мнение относно реструктурирането на презастрахователните програми. Този подход довежда до оптимизиране на самоучастието на „ДЗИ - Общо Застраховане“ ЕАД, особено що се отнася до неговото излагане на риска от природни бедствия, но също така и по отношение на други бизнес линии.

Основните презастрахователни програми за имуществото и са централизирани чрез КВС Group Re. Тези презастрахователни програми се преразглеждат и предоговарят всяка година.

4.1.1 Най-добра оценка на застрахователните резерви

Като част от мисията си за независим мониторинг на застрахователните рискове, риск функцията на ДЗИ извършва задълбочени анализи. Те целят да проверят дали техническите резерви са достатъчни. Адекватността на резервите се оценява както по бизнес линия и така за всички бизнес линии, комбинирани.

Извършват се тестове за адекватност на задълженията, които отговарят на местните изисквания и МСФО за техническите резерви. ДЗИ „Общо Застраховане“ ЕАД оценява застрахователните задължения, които използват прогнозни методи (прогнози за паричните потоци, които отчитат дисконтовия процент), Текущо през 2025 не беше установено недостатък на резервите, ДЗИ „Общо Застраховане“ ЕАД не е заделяло допълнителен резерв за недостиг на резервите

4.1.2 Платежоспособност II и рисков профил

Размерът на техническите резерви непосредствено се отразява върху изчисляването на капиталовите изисквания по платежоспособност II за модула по подписваческия риск. На графиката по-долу е показана разбивка на подписваческите рискове, по подмодули. Главният фактор в подписваческите рискове е рискът при определяне на премиите и резервите, докато влиянието на катастрофичните рискове остава ограничено поради консервативната презастрахователна на дружеството, предпазваща го от големи рискове.

Таблицата по-долу показва еволюцията на подписвачески риск през последната година. Нарастването на подписваческия риск по общо застраховане е в съответствие ръста на портфейла. Подписваческият риск по здравно застраховане е свързан с портфейла по злополука.

<i>Капиталови Изисквания ДЗИ Общо Застраховане (в хил. лв.)</i>	<i>31-12-2025</i>	<i>31-12-2024</i>	<i>Промяна</i>
Подписвачески риск по Общо застраховане	120,420	109,568	10,853
Подписвачески риск по Здравно застраховане	3,909	3,949	-40

4.2 Пазарен риск

Процесът на управление на структурната експозиция на „ДЗИ - Общо Застраховане“ ЕАД към пазарни рискове (включващи лихвен риск, риск от промяна на цените на ценните книжа, риск от промяната на стойността на недвижимите имоти, валутен риск и инфлационен риск) се нарича още процес по управление на активите и пасивите.

„Структурната експозиция“ обхваща цялостната експозиция, присъща на бизнес дейността на дружеството или неговите дългосрочни позиции. Структурната експозиция може да бъде описана и като комбинация от:

- Несъответствия между застрахователните задължения и покритието на тези пасиви с инвестиционните портфейли, държани за тази цел.
- Рисковете, свързани с притежаването на инвестиционен портфейл с цел реинвестиране на собствения капитал (така наречената стратегическа позиция)
- Структурната валутна експозиция, произтичаща от дейностите в чужбина (инвестиции в чуждестранна валута, валутен риск свързан с несъответствието между пасивите на дружеството и неговите инвестиции).

Управлението на активите и пасивите (УАП) в „ДЗИ - Общо Застраховане“ ЕАД е отговорност на Управителния Съвет, подпомаган от Комитета за Управление на Риска и Капитала и Инвестиционния Комитет, с участие както на бизнеса така и на риск функцията на дружеството.

Управлението на активите и пасивите (УАП) на ежедневна база се извършва от отдела за управление на инвестициите на дружеството, който управлява балансиран инвестиционен портфейл в условията, определени от апетита за риск. УАП лимитите на ДЗИ са одобрени на две нива. Първични лимити за лихвен риск, риска от промяна на цените на ценните книжа, риск от промяната на стойността на имотите, които се одобряват от Съвета на директорите на групата КВС. Вторични лимити за лихвен

риск, риск от промяна на цените на ценните книжа, риск от промяната на стойността на имотите, валутен риск и стратегически портфейл от активи, които се одобряват от Управителния съвет на дружеството.

Втората линия на защита на ДЗИ е отговорност на местната дирекция за управление на риска. Основната задача на дирекцията е да измерва рисковете и да сигнализира за настоящи и бъдещи рискови позиции. Правилата за риска по УАП са изготвени от риска на Групата КВС.

Основните градивни елементи на рамката за риска по УАП на ДЗИ „Общо Застраховане“ ЕАД са:

- Широка гама от методи за измерване на риска, като стойност на една базисна точка (BPV), анализ на несъответствията и икономическа чувствителност.
- Симулации на нетните лихвени доходи, реализирани при различни пазарни сценарии. Симулациите за многогодишен период се използват в планирането и рисковите процеси.
- Чувствителност на капитала, произтичащи от позиции в инвестиционния портфейл, които влияят върху наличния регулаторен капитал (напр. Облигации на разположение за продажба).
- Стрес тестове и анализ на чувствителността.

Апетитът за риск на ДЗИ за пазарен риск се определя въз основа на три основни лимита, т.е.:

- Стойност на една базисна точка (BPV), се определя въз основа на апетита за риск и като се има предвид паралелна промяна от + 10 базисни пункта в основната крива на безрисковия лихвен процент. Няма нарушения на лимита за BPV на ниво ДЗИ през годината.
- Първичният лимит за промяна на цените на ценните книжа (номинален) се определя въз основа на апетита за риск и като се има предвид шок на цените от 39%. Няма нарушения на лимита за промяна на цените на ценните книжа на ниво ДЗИ през годината.
- Първичният лимит за промяна на стойността на недвижимите имоти (номинален) се определя въз основа на апетита за риск и като се има предвид шок на цените от 25%. Няма нарушения на лимита за промяна на стойността на недвижимите имоти на ниво ДЗИ през годината.

Лимитите са поставени на ниво ДЗИ Група, за да се даде възможност за ефективно наблюдение от страна на Управителния съвет.

ДЗИ се стреми към консервативно инвестиционно управление с основни класове на активите от облигации и депозити, като по този начин намалява значителните колебания в приходите си.

Структура на портфейла от активи

Следващата таблица представя структурата на портфейла от активи на ДЗИ „Общо Застраховане“ ЕАД в баланса по Платежоспособност II. Недвижимите имоти и ценните книжа не са от целевите активи за ДЗИ „Общо Застраховане“ ЕАД.

хил лв	31-12-2025		31-12-2024
	СУМА	Промяна	СУМА
Инвестиции в свързани предприятия	0		0
Акции	0		0
Недвижими имоти, машини и съоръжения	67,898	4.69%	64,859
Заеми	5,223	(2.49%)	5,356
ДЦК	542,594	31.40%	412,923
Корпоративни облигации	0		0
Депозити	0	(100.00%)	72,210
Парични средства и еквиваленти	36,910	76.44%	20,920
ОБЩО	652,625	13.25%	576,269

Капиталови изисквания по Платежоспособност за пазарен риск

На фигурата по-долу са показани капиталовите изисквания за различните под-модули на пазарния риск.

ПАЗАРЕН РИСК хил лв	31-12-2025		31-12-2024
	СУМА	Промяна	СУМА
ОБЩ ПАЗАРЕН РИСК	73,741	8.66%	67,866
Риск в дяловите участия	0		0
Риск в недвижимото имущество	15,346	14.90%	13,355
Риск от лихвен спред	11,095	(12.17%)	12,633
Риск от промени в лихвените нива	19,258	44.44%	13,333
Риск от валутни разлики	2,914	6.53%	2,735
Риск от концентрация на експозиции	25,128	(2.64%)	25,810
Диверсификация между пазарните рискове	-33,663	(11.13%)	-30,292
ПАЗАРЕН РИСК	40,078	6.66%	37,574

4.3 Кредитен риск

Кредитният риск е потенциалното отрицателно отклонение от очакваната стойност на финансов инструмент, произтичащ от неплащане или неизпълнение от договаряща страна (например кредитополучател), поради неплатежоспособност, невъзможност или липса на готовност за плащане и/или на събития или мерки, предприети от политическите или парични органи на дадена страна (риск на държавата). По този начин кредитният риск включва риск от неизпълнение и риск на държавата, но включва и миграционния риск, който е рискът от неблагоприятни промени в кредитните рейтинги.

ДЗИ се стреми към консервативното управление на инвестициите въз основа на предварително одобрени лимити. Апетитът за кредитен риск на ДЗИ се изразява в лимити за очаквани загуби и загуби при стрес сценарии от кредитен риск, както и лимити за разпределение на активите (на ниво портфейл) и границите на концентрация (на един емитент).

Риск от неизпълнение от страна на контрагента

„ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД е изложено на риск от неизпълнение от страна на контрагента по отношение на експозицията си към презастрахователи, посредници и разплащателни сметки в местни банки.

Развитието на риска от неизпълнение от страна на контрагента за „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД е представено по-долу.

РИСК НА КОНТРАГЕНТА хил лв	31-12-2025		31-12-2024
	СУМА	Промяна	СУМА
ОБЩ РИСК НА КОНТРАГЕНТА	10,772	10.16%	9,778
Тип 1: Кеш и презастрахователни споразумения	8,902	17.82%	7,555
Тип 2: Вземания свързани с полици и контрагенти	1,870	(15.88%)	2,223
Диверсификация между пазарните рискове	-394	10.41%	-439
РИСК НА КОНТРАГЕНТА	10,378	11.13%	9,339

Концентрационен риск

„ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД е изложено на концентрационен риск по отношение на експозицията си в депозити и държавни ценни книжа в чужда валута.

4.4 Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, една организация да няма средства да посрещне краткосрочните си задължения, когато станат дължими, без да реализира съществени загуби.

В рамката за управление на ликвидния риск се прави разграничение между ликвидния риск при здравно застрахователните и общо застрахователните дейности. В рамките на общото застраховане, рискът от ликвидност може да възникне, ако възникне катастрофа (например природно бедствие), водеща до големи искиове и по този начин до големи потребности от налични средства. Политиката за презастраховане на ДЗИ предвижда, че трябва да бъдат договорени адекватни клаузи за изплащане на обезщетения, за да се гарантира, че рискът, свързан с несъответствие на времето между възстановяването на плащанията и презастраховането, се ограничава възможно най-много.

„ДЗИ-Общо застраховане“ ЕАД прилага консервативни стратегии за управление на ликвидността. Управлението на оперативната ликвидност се фокусира върху наличието на достатъчно ликвидност за справяне с редовните нива на оперативни разходи, искиове, или откупи. Продажбата, или отдаването на инвестираните активи е опция, която може да бъде използвана за покриване на извънредна необходимост на ликвидност. Освен това се предполага, че ДЗИ има достъп до ликвидност, предоставена от Групата майка Кей Би Си по всяко време. Поради тази причина не се поддържа ликвидност за непредвидени стресови ситуации.

Следващите величини измерват и наблюдават ликвидния рисков профил на месечна база:

- Репо /обратно изкупуване/. Репото инструмент за управление на ликвидността и няма да се използва за дългосрочно покриване на нуждите от ликвидност
- Налични ликвидни средства измервани в пари на каса, разплащателни сметки и падежиращи депозити и облигации в рамките на 1 месец.

4.5 Оперативен риск

Оперативният риск е рискът от загуби поради неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от внезапни събития причинени от човешка намеса или от природни бедствия. Операционният риск изключва бизнес риска, стратегическия риск и репутационния риск.

В рамките на групата KBC Group е установена единна рамка за управление на операционния риск. Риск функцията на групата на групата е с основната отговорност за определяне на рамката за управление на операционния риск. Разработването и прилагането на тази рамка на ниво дружество се подкрепя от обширен модел за управление на операционния риск, обхващащ всички субекти от групата.

Следващата таблица показва еволюцията на капиталовите изисквания за операционен риск за „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД. Повишението на капиталовите изисквания за операционен риск се дължи на съответното повишение на премийния приход.

ОПЕРАТИВЕН РИСК хил лв	31-12-2025		31-12-2024
	СУМА	Промяна	СУМА
Риск компонента базирана на премиите	13,125	14.38%	11,475
Риск компонента базирана на резервите	9,595	10.42%	8,689
Разходи за застраховки по инвестиционен фонд	0		0
ОПЕРАТИВЕН РИСК	13,125	14.38%	11,475

4.6 Други рискове

Бизнес и Стратегически риск

ДЗИ използва следното определение за бизнес риск: *Рискът, произтичащ от промени във външните фактори (околна среда, макроикономическото, регулацията, поведението на клиента, конкурентната среда, социално-демографска среда и др.), които оказват влияние на търсенето и / или рентабилността на нашите продукти и услуги.*

В ДЗИ бизнес рискът се следи редовно на Управителния Съвет и съответните комитети.

ДЗИ прилага следните основни принципи за управление на бизнес риска:

- С цел да бъде референт на пазара, ДЗИ действа проактивно по отношение на промените в поведението на клиентите, конкурентния ландшафт, регулацията, макроикономическа среда и очакванията и ценностите на обществото.
- ДЗИ участва в активен диалог с регулатора и се стреми да бъде референт на пазара, като си сътрудничи активно с регулатора при оформянето на регулацията.
- ДЗИ стимулира използването на алтернативни бизнес модели и услуги, които отговарят на промените в поведението на клиентите и конкурентния ландшафт.

За да бъде по-малко уязвим от промените във външната среда, ДЗИ търси разнообразие и гъвкавост в своя продуктов микс, клиентски сегменти, канали за разпространение и географски райони в рамките на избраната стратегия.

Репутационен риск

Апетитът за репутационен риск остава много нисък. Репутацията на ДЗИ е един от основните активи на компанията. За да управлява рисковете, свързани с репутацията, които често имат вторичен характер, ДЗИ поставя строг апетит за риска към всички рискове, насърчава корпоративната социална отговорност, стреми се към устойчив растеж и активно управлява инцидентите, ако те се случват.

ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД активно следи доверието и очакванията на външните заинтересовани страни за оперативната ефективност и клиентските услуги за смекчаване на загубите от репутационен риск.

5. Оценка за целите на платежоспособността

Таблицата по-долу предоставя информация за стойностите, използвани при съставянето на Икономическия баланс по Платежоспособност II, както и стойностите, изчислени съгласно МСФО, за съответния клас актив или пасив.

	Стойност по Платежоспо- собност II	Стойност по МСФО	Разлика
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Нематериални активи	-	26,074	(26,074)
Земя, сгради и други материални активи	33,702	29,546	4,156
Инвестиционни имоти	34,196	34,196	-
Държавни ценни книжа	542,594	562,779	(20,185)
Предоставени срочни депозити и заеми	5,223	4,902	321
Дялове на презастрахователите в застрахователните резерви	31,615	27,722	3,893
Застрахователни вземания	9,386	-	9,386
Парични средства	36,910	36,912	(2)
Други активи	3,083	2,939	144
Общо активи	696,709	725,070	(28,361)

Технически резерви по общо застраховане	339,556	407,446	(67,890)
Задължения по застраховки и към посредници	17,002	-	17,002
Финансови задължения	3,291	3,291	-
Пасив по отсрочени данъци	3,368	1,409	1,959
Задължения към презастрахователи	4,379	-	4,379
Търговски и други задължения	26,718	26,755	(37)
Задължения за пенсиониране	729	729	-
Общо пасиви	395,043	439,630	(44,487)
Превишение на активите над пасивите	301,668	285,440	16,226

Разликите в оценяването на гореизложените групи активи и пасиви за целите на Икономическия баланс спрямо оценяването им по МСФО са пояснени в точки 5.1, 5.2 и 5.3.

5.1 Активи

5.1.1 Стойности по Платежоспособност II

5.1.1.1 Нематериални активи

МСС 38 може да бъде приложен за нематериални активи единствено и само ако съответните активи могат да бъдат признати и оценени по справедлива стойност в съответствие с изискванията, посочени в този стандарт. Нематериалните активи трябва да са отделими и трябва да има доказателства за разменни сделки за същите или подобни активи, което показва, че са продаваеми на пазара. Ако оценката по справедлива стойност на нематериалните актива, не е възможна, или когато тяхната стойност може да се определи само при бизнес комбинация, съгласно приложимите международни стандарти, тези активи трябва да се оценяват за целите на платежоспособността със стойност нула.

Дружеството прилага консервативен подход към всичките си нематериални активи и ги оценява със стойност нула за целите на платежоспособността.

5.1.1.2 Земя и сгради

Земята и сградите, независимо от предназначението им (имоти за собствени нужди или инвестиционни имоти) се отчитат по справедлива стойност, която се определя въз основа на оценките, направени от независими външни оценители. Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или би била платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване, в съответствие със стандартите, издадени от Комисията за Международни Стандарти за Оценка. Оценките се правят ежегодно.

Предположенията, използвани при оценката на справедливата стойност на земята и сградите към 31 декември 2025 г., са различни в зависимост от спецификата на имота. Оценките са направени въз основа на три подхода, които са означени с различно тегло, и по този начин е получена крайната справедливата стойност на имотите. Използваните подходи и методи са:

- Метод на сравнителната стойност – базира се на действително извършени продажби или оферти на подобни на оценявания имот. Методът се използва за оценка за земя
- Приходен подход – капитализирането на дохода, който би се получил от отдаването на обекта под наем за определен период от време – равен на остатъчния срок на годност в години. Използва се при оценка на сгради.
- Метод на пазарните аналози – определя стойността на имота въз основа на цената на съпоставими обекти по общи показатели, отчитайки специфични особености в конкретния обект. Използва се при оценка на сгради.
- Сравнителен подход – събиране и анализ на информация за продажби или оферти за подобни имоти, съпоставка на обекта на оценката със сравними аналози с последващи корекции на продажните или офертни цени. Използва се при оценка на сгради.

Крайната пазарна стойност е определена като средно претеглена стойност на резултатите от използваните методи, която се ползва за целите на „ Икономически баланс“.

Справедливата стойност на заемите и сградите значително превишава тяхната балансова стойност, което се дължи на разликата в отчитането (амортизирана стойност по МСФО), както и на динамиката в цените на имотите.

Несигурността в оценяването на имотите е минимизирана чрез използването на няколко метода, както и чрез изнасяне на калкулациите за справедлива стойност към външни оценители, специализирани в конкретната област.

5.1.1.3 Други материални активи

Основна част от другите материални активи на Дружеството представляват транспортните средства (МПС), чиято пазарна стойност се изчислява на базата на утвърдена вътрешно групова „Методика за определяне действителна стойност на ППС и застрахователни суми по застраховка Каско+“. Методиката се използва при осъществяване обичайната застрахователна дейност на Дружеството и предоставя възможност за ежегодна актуализация на застрахователната сума на МПС, чиято стойност максимално се доближава до пазарната стойност.

Справедливата стойност на МПС значително превишава тяхната балансова стойност, което се дължи на разликата в отчитането (амортизирана стойност по МСФО), както и индивидуалното състояние и поддръжка на всяко едно от тях.

Несигурността в оценяването на транспортните средства е минимизирана чрез използването на вече утвърдената методика, имплементирана в бизнес дейността на Групата ДЗИ, и се базира на исторически данни от обективното развитие и динамиката на самия бизнес.

Дружеството притежава машини, съоръжения и оборудване, които се отчитат по цена на придобиване, изключваща разходите за ежедневно обслужване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Ръководството приема, че балансовата стойност на тези активи е достатъчно близка до справедливата им стойност.

5.1.1.4 Държавни ценни книжа

Държавните ценни книжа първоначално се признават по справедлива стойност.

Последваща оценка на държавните дългови инструменти, издадени в страната, се извършва по чиста цена “купува” за всяка емисия за последния работен ден на съответния месец, обявена в електронна система за ценова информация за ценни книжа (Bloomberg или Reuters). Към чистата цена се добавя натрупания лихвен купон към деня на извършване на оценката и изчислената брутна цена се използва за оценка на облигацията.

Последващата оценка на чуждестранни дългови ценни книжа се извършва по гореописания метод.

Йерархията на справедливата стойност, дефинирана съгласно МСФО 9, определя три нива, като държавните ценни книжа на Дружеството попадат в първо ниво, тъй като отговарят на условието за използване на котирани (некоригирани) цени на активен пазар за идентични активи или пасиви.

Към 31.12.2025 г. Дружеството притежава държавни ценни книжа и еврооблигации, емитирани от правителствата на Република България и Република Румъния, Белгия, Словения и Словакия.

Разликата между стойността по директивата спрямо тази по МСФО се дължи на портфейл от български ДЦК, отчитани по амортизирана стойност (ФА АС), при които промените в справедливата стойност не се включват в балансовата стойност по МСФО, но са част от стойността по „Платежоспособност II“.

5.1.1.5 Предоставени срочни депозити и заеми

Към 31.12.2025 г. експозицията по предоставени заеми се състои от емитиран от Република България външен дълг по законодателството на Федерална Република Германия. Високата доходност, дългата срочност и рейтингът на Р. България обуславят превишението на справедливата стойност над амортизираната стойност по МСФО. Дружеството притежава и депозити със срок до 1 година.

5.1.1.6 Дялове на презастрахователите в застрахователните резерви

Дяловете на презастрахователите в застрахователно-техническите резервите се отчитат като актив в баланса по Платежоспособност II.

Те се основават на прогнозните паричните потоци, които са свързани с частта на презастрахователя в плащанията за щети по бъдещи застрахователни събития (т.е. премиен резерв) и неуредени застрахователни искове. Бъдещите презастрахователни обезщетения, които се отнасят до щети, които вече са уредени от прекия застраховател, не са включени. Това е признато като стандартна практика, когато прекият иск е уреден, делът на презастрахователя в резервите се освобождава и в този

момент се превръща във вземане от презастрахователя. След това вземането се прекласифицира в баланса и не представлява част от застрахователно-техническите резерви.

Следните парични потоци от презастраховане се вземат предвид:

Входящи парични потоци

- Вземания по презастрахователни договори за плащания по щети или други обезщетения и вземания за свързаните разходи;
- Приходи от презастрахователни комисиони и дялове в печалбата в техническия резултат, свързани с индивидуални презастрахователни договори.

Изходящи парични потоци

- Бъдещите премии по презастрахователните договори;
- Участие в печалбата по презастрахователните договори, ако е релевантно.

Разходите, свързани с вътрешните презастрахователни процеси, не трябва да бъдат включени в изчислението на дела на презастрахователите в застрахователно-техническите резерви. Тези разходи се вземат предвид при изчисляването на брутната най-добра оценка на застрахователно-техническите резерви.

Изчисляването на дела на презастрахователите в застрахователно-техническите резерви трябва да следва същите принципи и методология, като при изчисляването на най-добра оценка на застрахователно-техническите резерви.

Не се изчислява добавка за риск отделно за презастрахователните вземания. Добавката за риск, включена в застрахователно-техническите резерви, се изчислява на нетно от презастраховане основа.

Резултатът от изчислението на дела на презастрахователите в застрахователно-техническите резерви се коригира за очакваните загуби в резултат на фалит на презастрахователите. Тази корекция се основава на оценка на вероятността от фалит на презастрахователя и средната загуба, произтичаща от неизпълнението на задълженията ("загуба от фалит"). Това води до проекцията на допълнителни парични потоци, свързани с неизпълнение на презастрахователите.

Следва да се отбележи, че делът на презастрахователите в застрахователно-техническите резерви е най-важен за задълженията по общо застрахователните договори.

5.1.1.7 Застрахователни вземания

Паричните потоци, свързани с непостъпили премии по застрахователните договори (това са премиите, които са начислени, но трябва да се получат в бъдеще), както и паричните потоци от предявени регресни иски, са включени в най-добрата оценка на техническите резерви (премийните резерви). Следователно вземанията, съответстващи на тези премии и предявени регресни иски, се оценяват с нулева стойност в баланса по Платежоспособност II.

По отношение на останалите вземания, се използва балансовата стойност (намалена с натрупана обезценка), поради факта, че тези вземания са краткосрочни и справедливата им стойност е достатъчно близка до балансовата.

Дружеството допълнително заделя провизии за обезценка на база исторически данни за събираемостта на застрахователните вземания.

Обезценката на вземанията от застрахователни операции се извършва съгласно вътрешна процедура „Обезценка на вземания от застраховани лица“ само в частта за дължими вземания:

- вземания с дължима поне една вноска с просрочие се до 90 дни се обезценяват със средния процент за последните 12 месеца по линия бизнес, изчислен като съотношение между обезценка/отписана премия и записана премия преди обезценка/отписана премия;
- вземания с дължима поне една вноска с просрочие над 91 дни се обезценяват на 100%.

5.1.2 Стойности по МСФО

Подробна информация за определянето на стойността на активите по МСФО може да бъде намерена в бележка 2.5 „Обобщение на съществените счетоводни политики“ от Годишния финансов отчет на Дружеството за 2025 г.

5.1.2.1 Нематериални активи

В МСФО отчета, нематериалните активи, придобити като отделен актив, се оценяват първоначално по цена на придобиване. Цената на придобиване на нематериалните активи, придобити в бизнес комбинация, е тяхната справедлива стойност на датата на придобиването. След първоначалното придобиване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Сроковете на полезен живот на нематериалните активи се определят като ограничени. За целите на Платежоспособност II не признаваме нематериалните активи по смисъла на Регламент 35/2015.

5.1.2.2 Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи включват земи и сгради за собствени нужди, транспортни средства, машини, съоръжения и оборудване и се отчитат по цена на придобиване, изключваща разходите за ежедневно обслужване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Разходите за подмяна или основен преглед се капитализират, когато възникнат и ако е вероятно Дружеството да получи бъдещи икономически ползи, свързани с обекта и цената на придобиване на обекта може да бъде оценена надеждно. Амортизацията се начислява на база линейния метод според предварително установени норми за отписване на стойността на дълготрайните активи през техния предполагаем полезен живот.

5.1.2.3 Инвестиционни имоти

Първоначално инвестиционните имоти се оценяват по цена на придобиване, която включва разходите по сделката. Разходите за подмяна на части от инвестиционен имот се включват в неговата балансова стойност, когато тези разходи бъдат извършени при условие, че отговарят на критериите за

признаване на инвестиционен имот; разходите за текуща поддръжка на инвестиционен имот се отчитат в отчета за печалбата или загубата. След първоначалното признаване, инвестиционните имоти се отчитат по справедлива стойност, която отразява пазарните условия към датата на отчета за финансовото състояние. Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливите стойности на инвестиционните имоти, се включват в отчета за печалбата или загубата за отчетния период, в който възникват.

5.1.2.4 Финансови активи

Ако Дружеството е определило даден финансов актив като дългов, при първоначалното му признаване, на база бизнес модела за управление на инструмента и характеристиките на договорните парични потоци, той се класифицира в една от следните категории:

- по амортизирана стойност - не деривативни финансови активи и имат фиксирани или определяеми плащания и фиксирани падежи и които Дружеството има положително намерение и възможност да задържи до падежа. Тези финансови активи първоначално се признават по цена на придобиване, която представлява справедливата стойност на възнаграждението, изплатено за придобиването на инвестицията. Всички разходи по сделката, които са свързани директно с придобиването, също се включват в цената на придобиване на инвестицията. След първоначалната оценка финансовите активи по амортизирана стойност, се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите от финансовите активи по амортизирана стойност се признават в отчета за печалбата или загубата, когато инвестицията бъде отписана или обезценена, както и чрез процеса на амортизация.

- по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - представляват не деривативни финансови активи, които се определят като такива, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, и не са класифицирани като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, кредити и вземания и инвестиции по амортизирана стойност. Тези инвестиции първоначално се отразяват по справедлива стойност. След първоначалното им признаване, финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, се оценяват по справедлива стойност.

- по справедлива стойност през печалбата или загубата - представляват не деривативни финансови активи, които се определят като такива, отчитани по справедлива стойност, и не са класифицирани като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, кредити и вземания и инвестиции по амортизирана стойност. Тези инвестиции първоначално се отразяват по справедлива стойност. След първоначалното им признаване, финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, се оценяват по справедлива стойност.

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за обезценка на финансовите активи според МСФО 9.

5.1.2.5 Предоставени срочни депозити, заеми и други вземания

Предоставените срочни депозити, заеми и други вземания са не деривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. Тези финансови активи първоначално се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на платеното за придобиването на финансовите активи възнаграждение. Всички разходи по сделката, които са пряко

свързани с придобиването, също се включват в цената на придобиване на финансовите активи. След първоначалната оценка, кредитите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, като се прилага методът на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите от кредитите и вземанията се признават в отчета за печалбата или загубата, когато кредитите и вземанията бъдат отписани или обезценени, както и чрез процеса на амортизация.

5.1.2.6 Презастрахователни договори

Дружеството управлява поетите рискове чрез своите договори за презастраховане. Дружеството използва презастраховане, за да управлява застрахователния риск в рамките на своя рисков апетит.

При презастрахователните договори се прилага „Подходът за разпределение на премиите“ за отчитане на тези договори. Аналогично на brutните задължения, за оценка на презастрахователните договори се прилага най-добра оценка съгласно МСФО 17 и дисконтиране, като последното не е приложимо за МСФО 4. Договори, по които застрахователят осигурява покритие, т.е. когато застрахователят поема рискове, попадат в договорните граници на МСФО 17.

Преотстъпените презастрахователни вземания се представят отделно в баланса въз основа на получени/платени суми, а не на претендирани суми. За правилно представяне на преотстъпените презастрахователни вземания въз основа на получени/платени суми се прилага корекция чрез компенсиране на непогасените презастрахователни задължения срещу актив за оставащо покритие (ARC).

Оценяването на актива за възникнали искиове (AIC) е аналогично на измерването на LIC за застрахователни договори, прилагащи ВВА, с изключение на някои специфични съображения. Съображенията обхващат:

- Най-добра оценка на бъдещите парични потоци и дисконтиране;
- Корекция на риска;
- Корекция за неизпълнение на презастрахователя (т.е. риск от неизпълнение на контрагента).

5.2 Технически резерви

5.2.1 Стойности по Платежоспособност II

Техническите резерви, представени в икономическия баланс по Платежоспособност II се изчисляват като сума на най-добрата им прогноза и добавка за сигурност:

- **Най-добрата прогнозна** оценка съответства на вероятно претеглената средна стойност на бъдещите парични потоци, произтичащи от застрахователните задължения, като се вземе предвид стойността на парите във времето и се използва съответната срочна структура на безлихвените лихвени проценти. Най-добрата оценка представлява реалистичната стойност на пасивите, ако застрахователят трябва да ги прехвърли на друга компания.

- **Добавката за риск** се изчислява, чрез определяне на разходите за предоставяне на собствени средства, равни на капиталовите изисквания за платежоспособност, необходими за покриване на бъдещите задължения по застрахователни и презастрахователни договори до изтичането им. Ставката за цената на капитала се определя от регулатора и е равна на 6%.

За изчисляване на най-добрата оценка за задълженията по общо застраховане, договорите трябва да бъде разделени в така наречените "хомогенни рискови групи". Това са група от договори с подобни покрития и характеристики, за които могат да се използват същите допускания при проекцията на очакваните парични потоци по застраховки.

За изчисляване на най-добрата оценка, се вземат предвид всички вероятности за възникване на паричните потоци. Най-добрата оценка не включва надбавка за несигурност.

Предположенията са свързани с всички фактори, които влияят върху бъдещите парични потоци тези вероятности се отнасят до следните характеристики:

- Честота и тежест на застрахователните събития.
- Средна стойност на щетите.
- Времето, необходимо за предявяване и уреждане на претенциите.
- Размера на разходите по обслужване на полиците и по уреждане на щетите.
- Поведението на застрахования.
- Очакваното бъдещо развитие като бъдещи демографски, юридически, медицински, технически, социални, екологични промени, включително инфлацията, специфични както за отделния субект така и за целия портфейл. Например промени в законодателството, данъчното облагане, или разходите за социални грижи.
- Взаимозависимост между различните източници на несигурност.
- Бъдещи управленски действия.
- Икономически предположения

При изчисляване на най-добрата оценка се прави проекция на очакваните бъдещи парични потоци.

Паричните потоци впоследствие се дисконтират, като се използва сročната структура на безлихвените лихвени проценти, предписани от регулатора. В зависимост от условията на пазара, може да се добавя спред (така наречената "корекция за променливост") към тази крива, за да се вземе предвид в дългосрочния инвестиционен хоризонт на активите за покритие застрахователните задължения.

Корекцията за променливост

Корекцията за променливост е проектирана да компенсира риска на застрахователите с дългосрочни задължения от въздействието на изменчивостта върху капиталовата им позиция по Платежоспособност II. Корекцията за променливост се базира на корекция за рисков спред върху активите в референтно портфолио. Тя се дефинира като разлика между лихвената структура на активите в референтното портфолио, съответната безрискова крива и фундаментален спред за кредитен риск.

5.2.1.1 Технически резерви по общо застраховане

За оценка на резервите по общо застраховане, се използват така наречените "подобни на общото застраховане техники".

Платежоспособност II изисква изчисленията да се извършват отделно за премийните резерви и за резервите за предстоящите плащания

- Премийните резерви се отнасят до събития, които се очаква да настъпят след датата на оценката и по време на оставащия период на действие (период на покритие) на активните полици, по сключени застраховки от компанията. При изчисляването на брутна най-добра оценка на премийните резерви се вземат предвид:

- Всички очаквани бъдещи премии за действащите полици;
- Всички бъдещи плащания по щети за действащите полици;
- Разходи (директни и индиректни разходи за уреждане на щети, административни разходи за обслужване на действащите полици, аквизиционни разходи), свързани с посочените по-горе премии и щети.

- Провизиите за предстоящи плащания се отнасят до събития, които вече са възникнали, но които все още не са уредени, независимо от това дали задълженията, произтичащи от тези събития, са докладвани или не.

И двата вида резерви се изчисляват според различни (стандартни) актюерски техники.

Премийният резерв се изчислява при предположението, че портфейлът от полици за определена линия бизнес е достатъчно стабилен, така че опитът от миналото да може да се използва, да се правят прогнози за щетите, които ще възникнат в бъдеще. Предположенията относно времевата структура на бъдещите парични потоци също се базира на опита от наблюдаваните в миналото щети.

За оценка на резерва за предстоящи плащания се използват различни техники, в зависимост от размерите на щетите (малки, големи и много големи щети). Оценка се прави и за тези щети, които вече са настъпили, но които все още не са докладвани към датата на оценяване. Най-добрата оценка за висящи плащания също така включва директни и индиректни разходи за уреждане на щетите, както към предявените, така и към непредявените претенции.

5.2.1.2 Технически резерви по здравно застраховане

Съгласно регулаторната рамка на Платежоспособност II, задълженията, произтичащи от здравни осигуровки трябва да бъдат разделени според актюерските методи, по които се изчисляват прогнозните парични потоци. Това води до две поднива "Подобни на животозастраховането" и "Подобни на общото застраховане".

В „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД се докладват само технически резерви по здравно застраховане подобно на общото застраховане

5.2.2 Стойности по МСФО

МСФО 17 въвежда единни принципи за измерване на застрахователни задължения, които вземат предвид характеристиките на застрахователния договор. Моделите за измерване на подхода на

градивните блокове (BVA) и подхода на променливите възнаграждения (VFA) се използват за дългосрочни животозастрахователни договори. Моделът за разпределяне на премиите (PAA) се използва за краткосрочни общозастрахователни договори и за презастраховане (включително цедирани), при условие че отговарят на критериите за допустимост. BVA подходът е приложим за оценка на задълженията за възникнали щети и в двете дружества.

Съгласно МСФО 17, застрахователните пасиви се оценяват по текущата ставка, което означава, че влиянието на времевата стойност на парите се преоценява по текущата пазарна ставка всеки приключващ период. Предприятието трябва да определи счетоводна политика, чрез която да избере дали ефектът от промените в текущия дисконтов процент да се отчита в печалбата или загубата за периода, или в другия всеобхватен доход (OCI). Дружеството е приложило счетоводна политика, при която застрахователните финансови приходи и разходи (IFIE) се разпределят между отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (OCI). Това означава, че лихвените разходи, свързани със застрахователното задължение за отчетния период, се признават в отчета за печалбата или загубата, като се изчисляват на базата на фиксирания дисконтов процент, определен от кривата на лихвените проценти към началната дата на договора съгласно МСФО 17. Ефектът от промените в пазарните дисконтови ставки през отчетния период се отчита в другия всеобхватен доход (OCI).

Основният принцип в МСФО 17 е, че застрахователният договор трябва да се оценява, като се използва текуща оценка на всички очаквани парични потоци, които ще възникнат при изпълнението на договора към отчетна дата. В съответствие с този подход за измерване, представянето в отчета за финансовото състояние отразява комбинацията от права и задължения, създадени от договора като пораждащи един актив или пасив по застрахователен договор.

Застрахователните задължения по МСФО 17 се представят в баланса на база на текущата настояща стойност на очакваните бъдещи парични потоци. В баланса се представя нетната позиция между задължението за оставащо покритие (LRC) и всички свързани премийни вземания и задължения.

Корекцията на риска за нефинансови рискове е компенсацията, от която отразява факта, че реалният размер и времето на изплащане на бъдещите претенции са несигурни и може да се отклонят от най-добрата оценка. Това е количествено измерване на неопределеността в оценката на бъдещите парични потоци. Корекцията за риск е определена при 90% вероятност, че бъдещите задължения могат да бъдат изпълнени и 10% вероятност, че бъдещите задължения не могат да бъдат изпълнени. Корекцията за риск се дефинира като разликата между стойността под риск (VaR) и най-добрата оценка на бъдещите парични потоци в контекста на изпълнение на задълженията. Нефинансовите рискове, включени в модела VaR, са несигурност в размера и времето на бъдещите плащания.

Изчисленията по МСФО 17 се извършват на обобщено ниво и вземат предвид:

- МСФО 17 портфейли (обединение на договори със сходни рискове, които се управляват заедно);
- Годишни кохорти;
- Група от договори (с еднакви очаквания за доходност в началото).

5.3 Пасиви – съществени класове пасиви

5.3.1 Стойности по Платежоспособност II

5.3.1.1 Отсрочени данъци

Отсрочените данъци, различни от отсрочени данъчни активи, възникнали от пренасяне на данъчни загуби, се изчисляват на база разликата между стойностите, изчислени по Платежоспособност II, и стойностите, изчислени и признати за данъчни цели.

Дружеството извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи, възникнали от пренасяне на данъчни загуби, към датата на Икономическия баланс и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целият или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен (Тест за възстановимост).

5.3.1.2 Задължения по застраховки и към посредници

Задълженията, породени от постъпили суми по застраховки или начислени като разход застрахователни претенции, се оценяват по тяхната балансова стойност, тъй като това е стойността на вероятното им уреждане в следващ момент. Всички суми подлежат на изплащане в рамките на една година.

Задълженията към посредници и съзастрахователи, с изключение на задълженията за изплащане на комисионни възнаграждения по непостъпили премии, се оценяват по тяхната балансова стойност, тъй като се очаква това да бъде стойността, по която ще бъдат уредени в кратък срок. Балансовата им стойност се приема за достатъчно близка до пазарната стойност.

Задълженията за изплащане на комисионни възнаграждения по непостъпили премии следват отчитането на тези премии и тяхната справедлива стойност се оценява със:

- стойност нула, когато са на база неплатени премии с ненастъпил падеж;
- стойност, пропорционално изчислена на база неплатени премии с настъпил падеж – до дела на тези премии в общия размер на начислените премии.

Несигурността в оценяването на задълженията към посредници върху вземания с ненастъпил падеж е минимизирана чрез допускането, че обемът им е в пряка корелация с обема на застрахователните вземания, което се базира на обективното им историческо развитие.

5.3.2 Стойности по МСФО

Подробна информация за определянето на стойността на пасивите по МСФО може да бъде намерена в бележка 2.4 „Обобщение на съществените счетоводни политики“ от Годишния финансов отчет на Дружеството за 2025 г.

5.3.2.1 Отсрочени данъци

Отсрочените данъци се признават съгласно МСС 12 по балансовия метод за всички временни разлики към датата на отчета за финансовото състояние, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности за целите на финансовото отчитане.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики:

- Освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на репутация, или от първоначално признаване на актив или пасив, от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- За облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, освен до степента, до която Дружеството е в състояние да контролира времето на обратното проявление на временната разлика и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички приспадащи се временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани приспадащите се временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби:

- освен ако отсроченият данъчен актив, свързан с намаляващата временна разлика, възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

5.3.2.2 Задължения по застраховки и към посредници

Задълженията, породени от постъпили суми по застраховки, начислени като разход застрахователни претенции или начислени комисиони на посредници, се оценяват по тяхната балансова стойност, тъй като това е стойността на вероятното им уреждане в следващ момент. Всички суми подлежат на изплащане в рамките на една година.

Задължения към застрахователи и брокери се признават, когато са дължими. Първоначално се оценяват по справедлива стойност намалени с директно разпределими разходи, свързани с транзакциите. Последващо се оценяват по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва.

6. Управление на Капитала

„ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД е обект на регулация от Комисията за Финансов Надзор, направление Застрахователен надзор. От началото на 2016 г., Дружеството изпълнява изискванията за капиталова адекватност, наложени от Директива 2009/138/ЕО на Европейския Парламент (Платежоспособност II), която определя използването на рисков базиран подход. Целите на директивата са имплементирани на изисквания за платежоспособност, чрез които адекватно да се посрещат рисковете пред застрахователните компании, както и максимално синхронизиране на стандартите за надзор във всички държави-членки на Европейския съюз.

6.1 Собствени средства

Регулаторната рамка изисква минимален коефициент на платежоспособност от 100%.

Резултатите от покритието на пруденциалните показатели – МКИ и КИП представяме в таблицата по-долу:

ХИЛ ЛВ	ДОПУСТИМИ СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА (КИП)	КИП	ПОКРИТИЕ НА КИП
31 декември 2024 г.	222.639	127.222	175.0%
31 декември 2025 г.	244.520	139.726	175.0%

ХИЛ ЛВ	ДОПУСТИМИ СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА (МКИ)	МКИ	ПОКРИТИЕ НА МКИ
31 декември 2024 г.	222.639	54.109	411.5%
31 декември 2025 г.	244.520	60.288	405.6%

6.2 Основни собствени средства

Превишението на активите над пасивите, изчислено съгласно Платежоспособност II, се състои единствено от основни собствени средства, които са достатъчни за покритие на капиталовото изискване за платежоспособност и на минималното капиталово изискване.

ХИЛ ЛВ	31-12-2025		31-12-2024
	СУМА	Промяна	СУМА
Акционерен капитал	66,587	0.00%	66,587
Резерв за равнение	177,933	14.02%	156,052
Превишение на активите над пасивите	301,668	16.19%	259,627
Очаквани плащания на дивидент	57,148	54.50%	36,988
Собствени акции	0		0
Допустими собствени средства от I-ви ред	244,520	9.83%	222,639
Допустими собствени средства от II-ри ред	0		0
Допустими собствени средства от III-ти ред	0		0
Допустими собствени средства КИП	244,520	9.83%	222,639
Допустими собствени средства МКИ	244,520	9.83%	222,639

6.3 Допълнителни собствени средства

Дружеството не разполага с допълнителни собствени средства.

6.4 Допълнителни собствени средства

Дружеството не разполага с допълнителни собствени средства.

6.5 Капиталови изисквания по платежоспособност и минимални капиталови изисквания

6.5.1 Рисков апетит по отношение на капитала

“ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД е консервативно по отношение на капитала и в съответствие с насоките на КВС и има нисък апетит за риск.

6.5.2 Структура на основното капиталово изискване за платежоспособност (BSCR)

“ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД използва стандартната формула за калкулиране на капиталовите изисквания (SCR) за Платежоспособност II.

Капиталовото изискване за платежоспособност (**SCR**), изчислявано въз основа на стандартната формула, е сума на следните позиции:

- а) основното капиталово изискване за платежоспособност (**BSCR**);
- б) капиталовото изискване за операционен риск (**SCR_{Op}**);
- в) корекцията за способността за покриване на загуби на техническите резерви и на отложените данъци (**Adj**)

$$SCR = BSCR + SCR_{Op} + Adj$$

където

- корекцията за способността за покриване на загуби на техническите резерви се изчислява съгласно чл. 206 от делегираните регламенти 2015-35 и взема предвид всички закони, регулаторни или договорни ограничения при разпределението на бъдещите дискреционни участия в печалбата.
- корекцията за способността за покриване на загуби на отсрочените данъци (LAC DT) се изчислява съгласно чл. 207 от делегираните регламенти 2015-35, при което намалението на отсрочените данъчни пасиви или увеличението на отсрочените данъчни активи води до отрицателна корекция за капацитета на отложените данъци за поемане на загуби. Ако тази корекция е положителна, корекцията е нула.

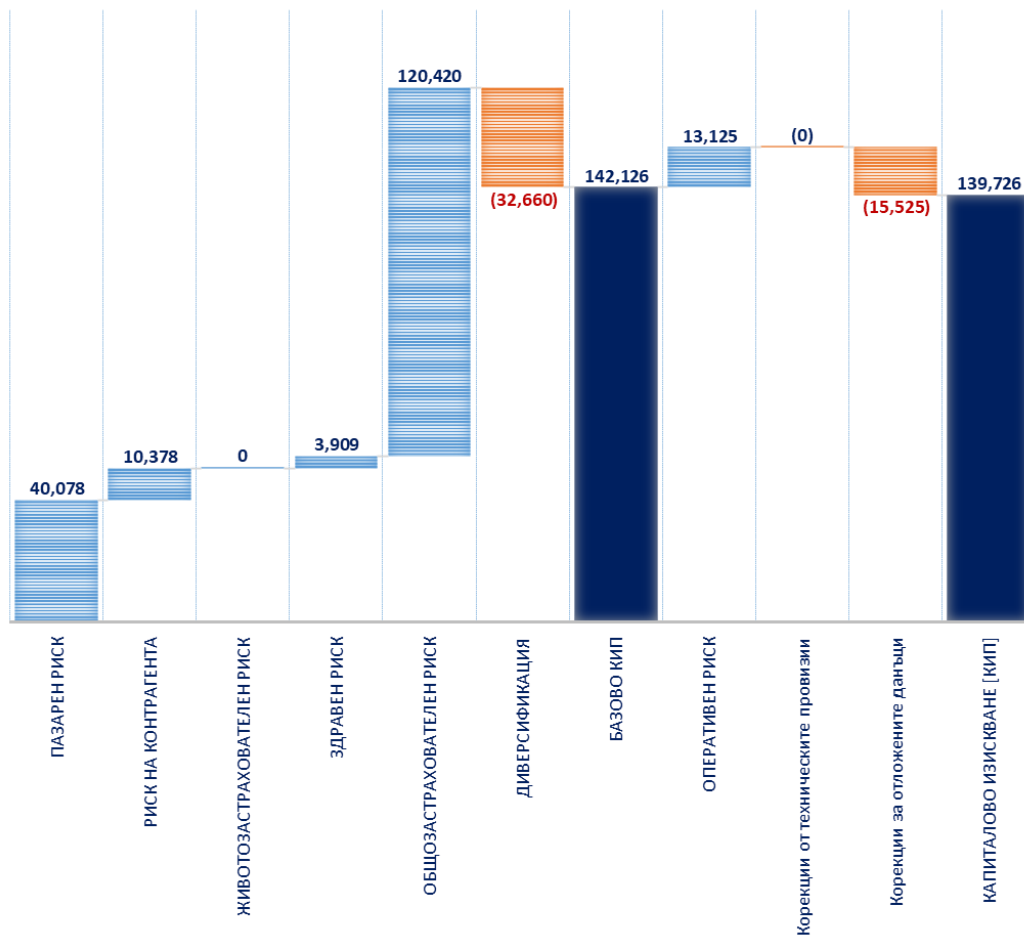
Базовото капиталово изискване за платежоспособност обхваща индивидуалните рискови модули, агрегирани с помощта на корелационна матрица.

То съдържа най-малко следните рискови модули:

- подписвачески риск по общо застраховане;
- подписвачески риск по здравно застраховане;
- подписвачески риск по животозастраховане;
- пазарен риск;
- риск от неизпълнение от страна на контрагента.

Графиката по-долу показва основните компоненти на капиталовите изисквания по Платежоспособност II. Подписваческият риск по общо застраховане е с най-голямо капиталово натоварване, следван от пазарния риск, риска на контрагента и операционен риск.

КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ

6.5.3 Изменение на капиталовото изискване по платежоспособност

Таблицата по-долу представя развитието на капиталовите изисквания на Платежоспособност II. Корекциите за променливост са приложени при изчисляването на най-добрата оценка на техническите резерви.

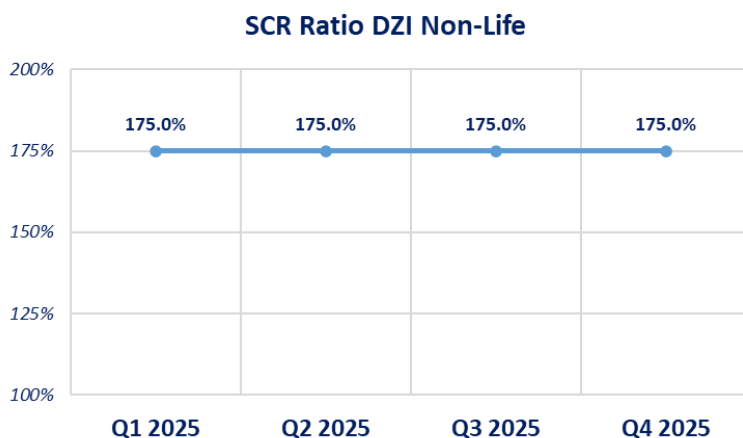
ХИЛ ЛВ	31-12-2025		31-12-2024
	СУМА	Промяна	СУМА
ПАЗАРЕН РИСК	40,078	6.66%	37,574
РИСК НА КОНТРАГЕНТА	10,378	11.13%	9,339
ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН РИСК	0		0
ЗДРАВЕН РИСК	3,909	(1.02%)	3,949
ОБЩОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН РИСК	120,420	9.90%	109,568
ДИВЕРСИФИКАЦИЯ	(32,660)	(6.91%)	(30,548)
БАЗОВО КИП	142,126	9.43%	129,883
ОПЕРАТИВЕН РИСК	13,125	14.38%	11,475
Корекции от техническите провизии	(0)		0
Корекции за отложените данъци	(15,525)		(14,136)
КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ [КИП]	139,726	9.83%	127,222

6.5.4 Изменение на КИП и МКИ

Изменението на коефициентите за покритие на капиталовото изискване за платежоспособност (КИП) през 2025 е показано на графиката по-долу.

През отчетния период „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД не е било в каквато и да е форма на неспазване на минималното капиталово изискване или на капиталовото изискване за платежоспособност.

Целевото покритието на КИП е 175% и е определено като минималното целево покритие на ниво Група. Останалата част от средствата (печалбата), се разпределят като дивидент. През 2025 г. ДЗИ постигна и успява да поддържа целевото покритие на капитал от 175%.

6.6 Разлики между стандартната формула и вътрешния модел

„ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД не използва вътрешен модел при изчисление на капиталовите изисквания за платежоспособност.

7 **Списък от съкращения**

ИК	Инвестиционен комитет
КИП	Капиталово изискване за платежоспособност
КНАПП	Комитет за нови и активни продукти и процеси
ККТМ	Комитет за Контрол на Търговската Мрежа
РК	Риск комитет
МКИ	Минимално капиталово изискване за платежоспособност
МСС	Международен счетоводен стандарт
МСФО	Международни стандарти за финансово отчитане
НС	Надзорен съвет
СОРП	Собствена оценка на риска и платежоспособността
УС	Управителен съвет
АРС	Aligning of Planning Cycles

